

शॉन सटन

पहिली आणि
शेवटची पोडा

पहिली आणि शेवटची पीडा

शॉन सटन

निषिद्ध फळ: जेव्हा ईश्वराची आज्ञा पाळणे
बेकायदेशीर ठरते)

May 2026

हया पुस्तकाचे मराठी अनुवाद भाऊ जोएल एलिझाबेथ साळवी यांनी केले आहे. तसेच पुनर्वाचनासाठी ताई सुनीता मोहिते यांनी मदत केली आहे.

पहिली पीडा: मिसराच्या पापाचे परिणाम

मिसरावरील पीडांबद्दल स्तोत्रकर्त्याने घोषित केले की देवाने “आपला भयंकर क्रोध, संताप, कोप आणि संकट त्यांच्यावर पाठविले...” स्तोत्र ७८:४९. परंतु देवाने आपला “क्रोध” आणि “कोप” त्यांच्यावर कसा पाठविला? आपण जसा आपला राग आणि संताप व्यक्त करतो, त्याच प्रकारे काय? की देवाचे मार्ग आपल्या मार्गापेक्षा उच्च आहेत आणि त्यांचे विचार आपल्या विचारांपेक्षा श्रेष्ठ आहेत? (यशया ५५:९).

देवाच्या “क्रोधासाठी” वापरलेला शब्द हा इब्री भाषेतील “एपीएच” हा शब्द आहे, जो देवाच्या त्यांना नाकारणाऱ्यांप्रती असलेल्या “दीर्घसहनशीलतेचे” वर्णन करणाऱ्या मूळ शब्दाशी संबंधित आहे. या शब्दाचा अर्थ असा आहे की, एखादी व्यक्ती जणू हरवलेल्या प्रिय व्यक्तीसाठी दुःखाने हुंदके देत आहे, अशा प्रकारे नाकपुड्यांतून निघणारा तीव्र आणि जड श्वास. ख्रिस्ताच्या जीवनात आपण हे पाहतो, जेव्हा ते शब्बाथ दिवशी आरोग्य देण्यासाठी गेले, पण परुश्यांच्या मानवनिर्मित नियमांमुळे शब्बाथ दिवशी सेवा करणे किंवा आरोग्य देणेही निषिद्ध मानले जात होते. जेव्हा ख्रिस्त त्यांना सामोरे गेले, तेव्हा पवित्र शास्त्र सांगते की, “त्यांनी सभोवती पाहिले आणि त्यांच्या कठोर अंतःकरणांमुळे क्रोधाने व अतिशय दुःखाने तो व्यथित झाला...” मार्क ३:५.

त्यांचा क्रोध, किंवा त्यांचे दुःख, हे देखील तेव्हा प्रकट होते जेव्हा ते दुष्टांना त्या मार्गाने चालू देतात जो त्यांना ठाऊक आहे की त्यांच्या हिताचा नाही (निर्गम ४:१०, १४; गणना ११:४, १०, ३१-३२; १ शमुवेल ८:१९-२०; होशेय १३:९-११ पाहा), कारण यामुळे त्यांना फार दुःख होते.

देवाच्या कोपाबद्दल, पौलाने रोमकरांस १ मध्ये लिहिले की, “देवाचा कोप” दुष्टांविरुद्ध प्रकट झाला, जेव्हा त्यांनी त्यांना त्यांच्या पापी जीवनपद्धतीकडे “सोपवून दिले,” कारण त्यांच्या पापांमुळेच त्यांच्यावर त्यांच्या पापांची “योग्य

शिक्षा” आली. रोमकर १:१८, २४, २७ () (अनुवाद ३१:१६-१७; स्तोत्र ८९:४६; १०६:४०-४२; यशया ५४:७-८; यहेज्केल २२:३१; ज्ञान ११:१६ देखील पाहा).^१

त्याच प्रकारे, जेव्हा मिसराने स्पष्टपणे सर्व सृष्टीचा निर्माणकर्ता (इब्री १:२) आणि पालनकर्ता (इब्री १:३) यांची उपस्थिती नाकारली, तेव्हा त्यांना विनाशाच्या स्वाधीन करण्याशिवाय त्यांच्यापुढे दुसरा पर्याय उरला नाही.

स्तोत्र ७८:४८-५० त्याने त्यांची गुरेढोरे गारांच्या, व जनावरे विजांच्या हवाली केली. ४९त्याने त्यांच्यावर आपला कोपाग्नी, क्रोध, रोष व संकट ह्या अनिष्टकारक दूतांची स्वारी सोडली. ५०त्याने आपल्या कोपासाठी मार्ग सिद्ध केला; त्याने त्यांचा जीव मृत्यूपासून वाचवला नाही, तर त्यांचा प्राण मरीच्या हवाली केला.

लक्ष द्या की येथे असे म्हटले आहे की देवाने मिसरी लोकांना त्यांच्या कृतींच्या परिणामांपासून “वाचविले नाही,” आणि दुष्ट देवदूतांना त्यांच्यामध्ये येऊ दिले. जेव्हा ४८ वचन सांगते की देवाने दुष्टांवर “जळजळीत विजांचे तडाखे” पाठविले, तेव्हा वापरलेला शब्द “रेशेफ” हा आहे, जो केवळ सामान्य नाम नव्हता, तर एक विशिष्ट नाव देखील होते:

“रेशेफ हा एक युद्धप्रिय आणि आक्रमक देव होता, जो रोगांचा उपयोग लोकांवर आक्रमण करण्यासाठी करित असे; पण तो आरोग्यही देऊ शकत होता. मिसरामध्ये, रेशेफची सुरुवातीला फारोला युद्धांमध्ये सहाय्य करणारा देव म्हणून पूजा केली जात होती; पण नंतर आजारपण आणि दैनंदिन गरजांसाठी

^१ देवाच्या क्रोधाबद्दल काही चांगल्या, सहज समजणाऱ्या माहितीसाठी, कृपया जे ए. शुलबर्ग यांचे ‘अक्ट्स ऑफ अवर जेंटल गॉड’ (विशेषतः अध्याय १३) आणि केविन जे. मलिनस यांचे ‘डिड गॉड किल जीझस इन्स्टेड ऑफ किलिंग अस?’ (विशेषतः अध्याय ३) पाहा. या विषयावरील अधिक सविस्तर चर्चेसाठी, कृपया ग्रेग बॉइड यांचे ‘क्रुसिफिक्शन ऑफ द वॉरियर गॉड: इंटरप्रिटिंग द ओल्ड टेस्टामेंट्स व्हायोलेंट पोर्ट्रेट्स ऑफ गॉड इन लाईट ऑफ द क्रॉस’ (मिनियापोलिस, एमएन: फोर्ट्रेस प्रेस, २०१७), खंड २, अध्याय १५, “डिव्हाईन अकिडो: द क्रॉस अँड द रेव्हॅलेशन ऑफ गॉड्स रॅथ,” <http://tinyurl.com/2u9jeaz6> पाहा.

त्याला विशेषतः पुकारले जाऊ लागले.”² मिसराने या खोट्या देवाची उपासना केली होती आणि त्याला यज्ञ अर्पण केले होते. “परंतु मी असे म्हणतो की परराष्ट्रीय लोक जे अर्पण करतात, ते देवाला नव्हे तर दुष्टात्म्यांना अर्पण करतात.” १ करिंथकरांस १०:२०. दुष्टात्म्यांच्या उपासनेमध्ये खोलवर अडकलेल्या मिसराला, जेव्हा त्यांनी ख्रिस्ताच्या आत्म्याला नाकारले, तेव्हा शेवटी त्या विनाशकारी शक्तीच्या आणि “नाश करणाऱ्याच्या” स्वाधीन केले गेले ज्यांची ते पूजा करीत होते.

अनुवाद ३२:३७-३८ मग तो म्हणेल, ‘त्यांचे देव कोठे आहेत? ज्याच्यावर त्यांनी भिस्त ठेवली तो त्यांचा दुर्ग कोठे आहे? ३८ त्यांच्या यज्ञातली चरबी खाणारे, त्यांच्या पेयार्पणातला द्राक्षारस पिणारे देव कोठे आहेत? त्यांनी आता उठून तुम्हांला साहाय्य करावे व तुम्हांला आश्रय द्यावा.

दुर्दैवाने, आपल्या पापांच्या मजुरीपासून संरक्षण मिळावे म्हणून रेशेफवर ठेवलेला त्यांचा विश्वास व्यर्थ ठरला.

जेव्हा इस्राएलने ख्रिस्ताला नाकारले, तेव्हा त्या राष्ट्राच्या पापांचा परिणाम पृथ्वीवर झाला आणि मोठा भूकंप घडून आला. त्याचप्रमाणे, अंधकारमय युगांतील अत्याचारी मंडळीने व्यवस्थेने संपूर्ण ख्रिस्ती जगावर रविवारचे नियमशास्त्र लादले, तेव्हा त्याचा परिणाम पिकांच्या नाशामध्ये, दुष्काळामध्ये आणि महामारीमध्ये झाला प्रत्येक गोष्ट दुसऱ्याकडे नेणारी, आध्यात्मिक कारणांपासून परिणामांपर्यंत असा होईल. त्याच प्रकारे, जेव्हा मिसराने शब्बाथ पाळण्यास मनाई करणारे नियम बनविले, तेव्हा परिणाम तेच झाले, पण अधिक तीव्र स्वरूपात. मिसरावरील पीडा नेमक्या कशा घडल्या याविषयी अनेक सिद्धांत आहेत. बहुतेक ख्रिस्ती असा विश्वास ठेवतात की देवाने अलौकिक रीतीने मिसरावर मृत्यू आणि विनाश आणला; परंतु हे संपूर्ण इतिहासभर देवाने

² मात्सीज एम. मुनिच, प्राचीन नजीकच्या पूर्वकडील देव रेशेफ (मोहर सीबेक, २०१३); तसेच विलेम व्हॅन डर हॉस्ट, बायबलमधील देवता आणि राक्षसांचा शब्दकोश (ब्रिल, १९९९), पृष्ठ ३३३ पहा.

मानवजातीशी केलेल्या व्यवहाराशी सुसंगत नाही.

आपण पाहिले आहे की जेव्हा देवाला नाकारले जाते, तेव्हा तो दुष्टांना त्यांनी जे पेरले आहे ते उगवू देतो, आणि तो हळूहळू आपली उपस्थिती आणि निसर्गातील तसेच त्यांच्या शत्रूंवरील दोन्ही भौतिक आणि आध्यात्मिक विनाशकारी शक्तींवरील आपली नियंत्रणकारी शक्ती मागे घेतो. इतिहासाकडे पाहिल्यास, देवाचे न्याय तेव्हा प्रकट होतात जेव्हा देव स्वतःला मागे घेतो आणि घटनांची एक साखळी घडू देतो, ज्यामध्ये दुष्टांना त्यांनी जे पेरलेले असते तेच कापावे लागते. जेव्हा आपण पीडांच्या एकत्रित आणि क्रमिक स्वरूपाचा विचार करतो, तेव्हा कारण आणि परिणाम यांची साखळी कार्यरत असल्याचे आपण पाहू शकतो:

१. पाणी रक्तामध्ये बदलणे

२. बेडकांचा प्रचंड उपद्रव

३. चावणारे कीटक ("उवा")

४. माशा

५. पशुधनांवर रोग

६. फोड

७. गारपीट

८. टोळधाड

९. अंधकार

१०. प्रथमजन्मलेल्यांचा मृत्यू

पहिल्या पीडेमध्ये आपण नाईल नदी दूषित झालेली पाहतो, ज्यामुळे मोठ्या

संख्येने बेडूक जमिनीवर येऊन पसरले असावेत. त्यानंतर लवकरच, बहुधा त्यांपैकी अनेक बेडूक निर्जलीकरणामुळे मरून गेले, ज्यामुळे मिसरी लोकांनी “त्यांचे मोठमोठे ढीग केले, आणि संपूर्ण देश दुर्गंधीने भरून गेला.” निर्गम ८:१४. जेव्हा हे बेडूक त्यांच्या परिसंस्थेतून नाहीसे झाले, तेव्हा नियंत्रणाविना वाढणारे कीटक आणि माशांचे समूह झपाट्याने वाढले असतील आणि त्या बेडकांच्या मृतदेहांकडे आकर्षित झाले असतील. या कीटकांपैकी अनेक रोगवाहक असू शकतात आणि त्यांनी ते रोग मिसरातील पशुधनांमध्ये आणि मानवांमध्ये पसरवले असतील, ज्यामुळे फोड उत्पन्न झाले.^३ प्राणी आणि मानव या दोघांमध्येही रोग निर्माण होण्याचे आणखी एक कारण म्हणजे जीवाणू किंवा विषारी घटकांनी दूषित झालेले पिण्याचे पाणी.

परंतु अशा घटनांची मालिका कशी सुरू झाली असेल? नाईल नदीचे पाणी “नैसर्गिकरीत्या” रक्तामध्ये कसे बदलले असेल? प्रथम, हे शक्य आहे की पवित्र शास्त्राचे लेखक अनेकदा गोष्टी जशा दिसत होत्या तशाच वर्णन करीत असत. याला “दृश्यात्मक भाषा” असे म्हणतात. याचे एक उदाहरण म्हणजे जेव्हा येशूने घोषित केले की शेवटच्या दिवसांमध्ये “तारे आकाशातून पडतील.” मत्तय २४:२९. फारच थोडे लोक या वचनाचा अर्थ असा लावतील की येशू शिकवत होते की आकाशातील तारे त्यांच्या जागेवरून निघून पृथ्वीवर कोसळतील. बहुतेक लोक समजतात की ते एखाद्या उल्कावर्षावासारख्या घटनेचे वर्णन करीत होते, जशी ती आपल्याला दिसते. मानवी दृष्टीने ते पाणी रक्तासारखे लाल झाले होते, म्हणून असे घोषित करण्यात आले की नद्या “रक्तामध्ये बदलल्या [haphak]...” निर्गम ७:१७. हेच शब्द त्या काळाचे वर्णन करण्यासाठी वापरले गेले आहेत, जेव्हा चंद्र “रक्तामध्ये बदलला जाईल...” योएल २:३०-३१. कोणीही असा विश्वास ठेवत नाही की चंद्र प्रत्यक्षात रक्तामध्ये बदलेल; तर तो फक्त रक्तासारखा लाल दिसेल. नाईल नदी प्रत्यक्ष रक्तामध्ये बदलली नव्हती, यावर

^३ जसे की स्टोमॉक्सिस कॅल्सिट्रान्स नावाची माशी, जी बॅसिलस अँथ्रॅसिस (अँथ्रॅक्स) वाहून नेऊ शकते, ज्यामुळे फोड येऊ शकतात. वॉल्टर सी. केंसर ज्युनिअर, अ हिस्ट्री ऑफ इस्रायल: फ्रॉम द ब्रॉन्झ एज थू द ज्यूइश वॉर्स (नॅशविल, टीएन: ब्रांडमन अँड होल्मन पब्लिशर्स, १९९८), पृष्ठ ९८.

विश्वास ठेवण्याचे आणखी एक कारण म्हणजे “मिसरी लोकांनी पिण्याच्या पाण्यासाठी नदीभोवती खणले...” निर्गम ७:२४. येथे स्पष्ट दिसते की मिसरी लोक “झिरपणाच्या विहिरी” खणत होते.

“मूलतः, झिरपणारी विहीर म्हणजे पाण्याच्या स्रोताजवळ जमिनीत खणलेला असा खड्डा होय, जो नैसर्गिक जलपातळीच्या खाली जातो. जलपातळीतील पाणी जमिनीतून झिरपत तुम्ही खणलेल्या खड्ड्यामध्ये येते. जर हा खड्डा मूळ पाण्याच्या स्रोतापासून योग्य अंतरावर खणला गेला, तर पाणी नैसर्गिकरीत्या शुद्ध होते.”⁴

हे स्पष्टपणे सांगते की मिसरी लोक काय करीत होते; परंतु येथे एक समस्या आहे रक्तातून पिण्यायोग्य पाणी गाळून काढण्याचे तंत्रज्ञान हजारो वर्षांनंतर अस्तित्वात आले, आणि झिरपणारी विहीर त्यासाठी उपयोगी ठरली नसती. झिरपणारी विहीर तेव्हाच कार्य करू शकते जेव्हा पाणी दूषित झालेले असते; परंतु जर ते प्रत्यक्ष रक्त असते, तर ती कार्य करू शकली नसती. मग अशी कोणती आपत्ती असू शकते ज्यामुळे नद्या रक्तासारख्या दिसू लागल्या?

याविषयी अनेक सिद्धांत आहेत. त्यांपैकी एक म्हणजे सॅन्टोरिनी ज्वालामुखीचा उद्रेक जो मानवी इतिहासातील सर्वात मोठ्या ज्वालामुखी उद्रेकांपैकी एक मानला जातो, आणि ज्याने “हिरोशिमा प्रकारच्या वीस लाख अणुबॉम्बांइतकी शक्ती” निर्माण केली होती ⁵ काहींच्या मते हा उद्रेक निर्गमाच्या काळाजवळ घडला.

“हा सिद्धांत असा मांडतो की मिसरावरील पीडा प्रत्यक्षात ग्रीसच्या दक्षिणेकडील सॅन्टोरिनी बेटावर इ.स.पूर्व १६२०-१६०० च्या सुमारास झालेल्या ज्वालामुखी उद्रेकाचे परिणाम होते. ‘इजिप्तमधील महामारी: पुरातत्वशास्त्र, इतिहास आणि विज्ञान, बायबलकडे एक दृष्टिक्षेप’ या पुस्तकाचे लेखक सूक्ष्मजीवशास्त्रज्ञ सिर्रो

⁴ “सीप वेल,” द सर्व्हायव्हल युनिव्हर्सिटी, <http://tinyurl.com/n92828hv>.

⁵ थेरा/सॅन्टोरिनी उद्रेक” (1989), जेट प्रोपल्शन लॅबोरेटरी, <https://tinyurl.com/4e8zvhs>.

ट्रेव्हिसानाटो यांचे म्हणणे आहे की प्राचीन मिसरी वैद्यकीय ग्रंथ या कल्पनेला समर्थन देतात.

‘उन्हाळ्याच्या काळात वाऱ्यांद्वारे ज्वालामुखीची राख मिसरात पोहोचली असावी, आणि त्या राखेमध्ये विषारी आम्ले होती ज्यांमध्ये सिनाबार हे खनिज होते, जे नदीला रक्तासारखा लाल रंग देण्यास सक्षम होते,’ असे ट्रेव्हिसानाटो यांचे मत आहे. पाण्यामधील वाढलेल्या आम्लतेमुळे बेडूक बाहेर उडी मारून स्वच्छ पाण्याच्या शोधात निघाले असतील. कीटकांनी मृत प्राणी आणि जिवंत बचावलेल्या मानवांच्या शरीरांमध्ये अंडी घातली असतील, ज्यांमधून अब्ब्या आणि नंतर प्रौढ कीटक निर्माण झाले असतील.

यानंतर वातावरणातील ज्वालामुखीच्या राखेमुळे हवामानावर परिणाम झाला असेल, आणि आम्लयुक्त पाऊस लोकांच्या त्वचेवर पडल्यामुळे फोड निर्माण झाले असतील. गवत दूषित झाले असेल, ज्यामुळे ते खाणारे प्राणी विषबाधित झाले असतील. पावसामुळे निर्माण झालेली आर्द्रता आणि त्यानंतर आलेली गारपीट^६ यांमुळे टोळधाडीच्या वाढीसाठी अनुकूल परिस्थिती निर्माण झाली असेल. ज्वालामुखी उद्रेकांमुळे अनेक दिवस अंधकारही निर्माण होऊ शकतो [कारण राखेमुळे सूर्य झाकला जातो]...”

“यासाठी कोणते पुरावे आहेत? प्यूमिस हा थंड झालेल्या ज्वालामुखीच्या लाव्हापासून तयार झालेला दगड आहे, आणि मिसरामध्ये कोणतेही ज्वालामुखी नसतानाही मिसरी अवशेषांच्या उत्खननात तो आढळून आला आहे. या दगडाच्या विश्लेषणातून असे दिसून आले की तो सॅन्टोरिनी ज्वालामुखीतून आला होता, ज्यामुळे सॅन्टोरिनीच्या उद्रेकातून निर्माण झालेली राख मिसराच्या किनाऱ्यांपर्यंत पोहोचली होती याचा भौतिक पुरावा मिळतो.”^७

^६ डोरोथी व्हिटालियानो यांच्या मते, “... सातवी पीडा, गारपीट आणि वीज यांचा संबंध अनेकदा ज्वालामुखीच्या उद्रेकांशी जोडला जातो. राखेचे लहान कण गारपीटीसाठी संघनन केंद्र म्हणून काम करू शकतात आणि राखेने भरलेल्या हवेत तीव्र विद्युत प्रभार सामान्यपणे आढळतो.” जेफ्री ए. ली, “इजिप्तच्या पीडांचे स्पष्टीकरण” स्केप्टिकल इन्क्वायरर, खंड २८, अंक ६ (२००४), पृष्ठ ५४, <http://tinyurl.com/5n7mahmy>.

^७ ऑलिव्हिया बी. वॅक्समन, “इजिप्तमधील १० प्लेग खरोखरच घडले का? येथे आहेत ३ सिद्धांत”

नद्यांचे पाणी लाल होण्याचे आणखी एक संभाव्य स्पष्टीकरण म्हणजे “ऑसिलेटोरिया रुबेसेन्स” नावाच्या विषारी गोड्या पाण्यातील शेवाळाची वाढ. हे शेवाळ ३,००० वर्षांपूर्वी अस्तित्वात होते आणि आजही तत्सम परिणाम निर्माण करते. हे शेवाळ उबदार, संथ वाहणाऱ्या आणि पोषक तत्वांनी समृद्ध पाण्यामध्ये वाढते; आणि जेव्हा ते मरते, तेव्हा ते पाण्याला लाल रंग देते.”^८

“रेड टाइड” घडत असे तेव्हा, मासे अनेक कारणांमुळे मरत असत; परंतु “बैलबेडूकांकडे सॅक्सिफिलिन नावाच्या प्रथिनाच्या स्वरूपात नैसर्गिक संरक्षण असते,”^९ त्यामुळे बेडूक माशांइतक्या लवकर मरत नसत आणि म्हणून ते विषारी पाण्यातून बाहेर पडू शकत असत (जोपर्यंत ते निर्जलीकरणामुळे मरत नसत).^{१०} ज्वालामुखी, शेवाळ किंवा इतर काहीही दूषित पाण्याचे भौतिक कारण असले, तरी त्यानंतरचे परिणाम मूलतः सारखेच होते.^{११}

या घटनांची साखळी नेमकी कशी घडली याची पर्वा न करता, असे स्पष्ट दिसते की एक साखळीप्रतिक्रिया नक्कीच घडली होती. आज आपल्यासाठी हा एक महत्वाचा धडा आहे. आपल्या सवयींचा परिणाम स्वतःवर, आपल्या शेजाऱ्यांवर आणि पर्यावरणावर किती खोलवर होतो, याविषयी आपल्यापैकी किती जण अनभिज्ञ आहेत? शेवाळाच्या वाढीमुळे पाणी रक्तासारखे कसे दिसू शकते, या विषयाचा मी अभ्यास करित असताना मला लवकरच जाणवले की ही समस्या आजही अस्तित्वात आहे. “लाल शेवाळाची वाढ” किंवा “रेड टाइड” असा गूगल वर साधा शोध घेतला तरी रक्तासारख्या लाल पाण्याच्या आधुनिक काळातील

(२०१९), टाईम, <https://tinyurl.com/59vvpuyuz>.

^८ जो श्वार्झ, “दहा प्लेग: नैसर्गिक आपत्ती की दैवी हस्तक्षेप?” (२०१९), मॅकगिल, <https://tinyurl.com/33j5cz55>.

^९ “विषारी लाल भरतीविरुद्ध एका बुलफ्रॉगचे शक्तिशाली संरक्षण” (२०१९), बर्कले लॅब्स, <https://tinyurl.com/53kdv3p3>.

^{१०} पर्यावरणीय ताणामुळे बेडकाच्या पिल्लांच्या रूपांतरणाची प्रक्रिया देखील वेगवान होऊ शकते. यामुळे, कमी झालेल्या भक्षकांसोबत, बेडकांचे मोठ्या प्रमाणावर स्थलांतर झाले असावे.

^{११} तथापि, हानिकारक शैवाल प्रस्फुटनामुळे (HAG) गारा आणि अंधार पडत नाही, म्हणून काही जण असे सुचवतात की, सॅटोरिनी ज्वालामुखीचा उद्रेक किंवा इतर कोणत्यातरी घटनेसोबत झालेल्या शैवाल प्रस्फुटनाचा परिणाम म्हणून या आपत्ती उदभवल्या असाव्यात. व्हिटालियानो यांनी त्यांच्या ‘लेजेंड्स ऑफ द अर्थ: देअर जिओलॉजिक ओरिजिन्स’ (ब्लूमिंग्टन: इंडियाना युनिव्हर्सिटी प्रेस, १९७३), पृ. २५२-२५९ या ग्रंथात या सिद्धांताचा शोध घेतला आहे.

भयावह प्रतिमांचा अंतहीन संग्रह दिसून येतो. या शेवाळाच्या वाढीमुळे निर्माण होणारी विषारी द्रव्ये, ऑक्सिजनची कमतरता, सूर्यप्रकाशाचा अडथळा किंवा विविध माशांच्या गिल्समध्ये अडथळे निर्माण होणे यांमुळे मोठ्या प्रमाणावर सागरी जीवसृष्टी नष्ट होते. हे केवळ प्राण्यांसाठीच दुःखद नाही, तर विविध समुदायांच्या अर्थव्यवस्थेवरही त्याचे घातक परिणाम होतात.

उदाहरणार्थ, एका नवीन अभ्यासानुसार २०१८ मध्ये फ्लोरिडामध्ये झालेल्या “रेड टाइड” मुळे तेथील अर्थव्यवस्थेला सुमारे “२.७ अब्ज डॉलर्सचे नुकसान” झाले.¹² ही काही काल्पनिक गोष्ट नाही, तर प्रभावित लोकांसाठी हा खरा आर्थिक ताण आहे. परंतु या शेवाळाच्या वाढीमागचे कारण नेमके काय आहे? साध्या शब्दांत सांगायचे तर, शेवाळाची वाढ अत्यधिक प्रमाणात तेव्हा होते जेव्हा त्याला नायट्रोजन आणि फॉस्फरस या दोन मुख्य घटकांनी “अतिपोषण” मिळते. हे दोन्ही घटक प्राण्यांच्या मलमूत्रांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर आढळतात.

“...असे अनुमान आहे की अमेरिकेमधील CAFOs [Concentrated Animal Feeding Operations] मध्ये पाळल्या जाणाऱ्या प्राण्यांकडून दर मिनिटाला जवळजवळ २० लाख पोंड मलमूत्र निर्माण होते. “मानवी कचऱ्याच्या विपरीत, CAFOs मधील मलमूत्रावर प्रक्रिया केली जात नाही; ते सामान्यतः जमिनीखालील खड्ड्यांमध्ये किंवा अनेक एकर व्यापणाऱ्या तलावांमध्ये सोडले जाते. ते तेथे साठवले जाते, जोपर्यंत ते शेतीच्या जमिनीवर खत म्हणून वापरले जात नाही.”

परंतु औद्योगिक पशुपालन केंद्रांमध्ये निर्माण होणाऱ्या कचऱ्याचे प्रमाण इतके प्रचंड असते की तो सहजपणे शोषला जाऊ शकत नाही. परिणामी, खताचा अतिरेकाने वापर होतो आणि त्यामधील रसायने, विषारी घटक आणि जीवाणू

¹² रॉबिन व्हाईट, “लाल भरतीमुळे फ्लोरिडाचे एका वर्षात \$2.7 अब्ज डॉलर्सचे नुकसान झाले” (२९ जानेवारी, २०२४), न्यूजवीक, <http://tinyurl.com/5bdm2yy4>.

स्थानिक जलमार्गामध्ये वाहून जातात. हे खड्डे किंवा तलाव गळणे, फुटणे किंवा ओसंडून वाहणेही सामान्य आहे, ज्यामुळे भूजल दूषित होते. प्राण्यांवरील औद्योगिक शेती ही अमेरिकेतील नद्या आणि ओढ्यांचे प्रदूषण करणारी प्रमुख कारणांपैकी एक आहे; ती दलदलींच्या प्रदूषणाचे दुसऱ्या क्रमांकाचे, आणि तलावांच्या प्रदूषणाचे तिसऱ्या क्रमांकाचे सर्वात मोठे कारण आहे.

“परिणामी, CAFOs चा जलजीवनावर गंभीर परिणाम होतो, कारण खतामधील नायट्रोजन किंवा फॉस्फरससारख्या पोषक घटकांची अत्यधिक मात्रा पाण्याला राहण्यायोग्य नसलेले बनवू शकते किंवा हानिकारक शेवाळाच्या वाढीस कारणीभूत ठरू शकते. ग्रामीण समुदाय पिण्याच्या पाण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर भूजल विहिरींवर अवलंबून असतात, आणि पर्यावरण संरक्षण एजन्सीच्या २००० च्या राष्ट्रीय जल गुणवत्ता सूचीमध्ये असे आढळले की २९ राज्यांनी विशेषतः CAFOs मुळे पिण्याच्या पाण्याच्या गुणवत्तेवर विपरीत परिणाम होत असल्याचे नमूद केले. गेल्या १० वर्षांत CAFOs मुळे निर्माण झालेल्या स्वच्छता खर्चामुळे नगरपालिका जलप्रणालींवर १.१ अब्ज डॉलर्सपेक्षा अधिक खर्च आला आहे.”¹³

औद्योगिक पशुपालनाच्या या दुःखद पद्धतीमुळे काही मोजक्या लोकांना प्रचंड नफा झाला आहे; पण कोणत्या किंमतीवर? या उद्योगामुळे केवळ प्राण्यांचे आणि पर्यावरणाचे अमाप दुःख झालेले नाही, तर आपल्या सहमानवांनाही त्याचे दुष्परिणाम सहन करावे लागत आहेत विशेषतः गरीब आणि वंचित समुदायांतील लोकांना. या समुदायांमध्ये प्रक्रिया न केलेले प्राण्यांचे मलमूत्र फवारले जाण्यामुळे “विषारी विहिरी, मालमत्तेच्या किमतीत घट, कमी आयुर्मान, तसेच रहिवाशांमध्ये शारीरिक आणि मानसिक आरोग्य समस्यांचे वाढते

¹³ “फॅक्टरी फार्मिंगचे पाणी, हवा आणि हवामानावर होणारे परिणाम,” ASPCA, <http://tinyurl.com/m88sc7zv>. तसेच पाहा अॅन अलेक्झांडर, “फॅक्टरी फार्मिंगचा आणखी एक वाईट परिणाम: अनियंत्रित शेवाळ” (११ ऑगस्ट, २०१६), नॅचरल रिसोर्सेस डिफेन्स कौन्सिल (NRDC), <http://tinyurl.com/23dv77fa>; काईल राबिन, “विषारी शेवाळाची वाढ आणि शेती: त्यांच्या संबंधाबद्दल जाणून घेण्यासारख्या ५ गोष्टी” (२०१७), वॉटर फूटप्रिंट कॅल्क्युलेटर, <http://tinyurl.com/yc7dcjv4>.

प्रमाण” यांसारखे परिणाम झाले आहेत.¹⁴

पाणी रक्तासारखे लाल होण्यापूर्वी (कदाचित शेवाळाच्या वाढीमुळे), पवित्र शास्त्र सांगते की फारोने लोकांना विश्रांती घेण्यास मनाई केली आणि त्यांच्या काम पाहणाऱ्यांना सांगितले, “त्यांच्यावर अधिक कामाचा भार टाका” (निर्गम ५:९). त्यांच्यावर टाकलेले हे काम म्हणजे विटा तयार करण्याचे काम होते, ज्यामध्ये नाईल नदीच्या परिसरातील मातीपासून चिकणमाती तयार केली जात होती. जर जमिनीला विश्रांती घेण्यासाठी वेळ दिला गेला नाही, तर या प्रक्रियेचा पर्यावरणावर अनपेक्षित परिणाम झाला असण्याची शक्यता आहे. हे शक्य आहे काय की फारोचे शोषण करणारे नियम, ज्यांचा परिणाम इब्री लोकांवर झाला, त्याचबरोबर जमिनीवरही झाला? सतत चालणारे विटांचे उत्पादन जसे सतत चालणाऱ्या CAFOs प्रमाणे जमिनीतील पोषक घटकांनी समृद्ध माती आणि खत नाईलमध्ये वाहून गेले असावे, ज्यामुळे शेवाळाची वाढ सुरू झाली असेल? जर तसे असेल, तर फारोचा लोभी अत्याचार आणि गुलामांबरोबर तसेच जमिनीबरोबर केलेले शोषण शेवटी त्यांच्यावरच उलटले. या दृष्टिकोनातून पाहता, फारोने गुलामांना मुक्त करावे आणि त्यांना (तसेच जमिनीला) विश्रांती द्यावी ही देवाची मागणी केवळ त्यांच्या भल्यासाठी नव्हती, तर फारोच्या स्वतःच्या भल्यासाठीही होती! शेवाळाच्या वाढीला कोणती गोष्ट कारणीभूत ठरली याची पर्वा न करता, आपण ख्रिस्ताची शिकवण नेहमी लक्षात ठेवली पाहिजे जेव्हा पीडित लोक दुःख सहन करतात, तेव्हा ख्रिस्त स्वतः दुःख सहन करतात (मत्तय २५:४०); आणि जर आपण शोषण व अन्याय वाढविणाऱ्या उद्योगांना समर्थन देत असू, तर आपण त्या लोकांमधील ख्रिस्ताच्या दुःखांनाच वाढवत आहोत.¹⁵ कारण आणि अदृश्य परिणाम याविषयीचा हा धडा, जो देव या

¹⁴ जेमी बर्गर, “जगातील स्वस्त बेकनची किंमत कृष्णवर्णीय नॉर्थ कॅरोलिनियन कशी चुकवतात” (१ एप्रिल, २०२२), वॉक्स, <http://tinyurl.com/2njem3nh>.

¹⁵ हे देखील लक्षात घेतले पाहिजे की, फॅक्टरी फार्मिंग उद्योगातील अनेक शेतकरी हे या व्यवस्थेबाहेरील लोकांप्रमाणेच परिस्थितीचे बळी आहेत; ते आपल्या सहानुभूती आणि कळकळीस पात्र आहेत. यापैकी अनेक व्यक्ती या व्यवस्थेत अडकले आहेत आणि आर्थिक कारणांमुळे त्यातून बाहेर पडू शकत नाहीत. त्यांना यातून कसे बाहेर पडायचे किंवा बाहेर पडल्यावर काय करायचे हे देखील मोहित नसते. याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणजे कौबडीपालक क्रेग वॅट्स, ज्यांचा संघर्ष

पीडांद्वारे आपल्याला शिकवू इच्छितात, आपण विसरू नये.

काही लोक असे सुचवू शकतात की मिसरावरील पीडा केवळ नैसर्गिक आपत्तींचे परिणाम होते आणि त्यामध्ये देवाचा काहीही सहभाग नव्हता; परंतु असा दृष्टिकोन चुकीचा आहे, कारण तो बायबलमधील कथनातील अनेक महत्वाच्या पैलूंना दुर्लक्षित करतो. प्रथम, आपण या गोष्टीचा विचार करू या की पवित्र शास्त्रानुसार प्रत्येक पीडा जणू मोशे किंवा अहरोन यांनी आपली काठी वापरल्यानंतर सुरू झाली. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की ही काठी फारोला चिन्हे दाखविण्यासाठी वापरण्यात आली होती, ज्यायोगे मुक्तीचा संदेश हा एकमेव खऱ्या देवाकडून आहे हे सिद्ध व्हावे.

निर्गम ७:१० मग मोशे व अहरोन ह्यांनी फारोजवळ जाऊन परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले; अहरोनाने आपली काठी फारो व त्याचे सेवक ह्यांच्यापुढे टाकली तेव्हा तिचा साप झाला.

हे केवळ देवाचे सामर्थ्य दाखविण्यासाठी केलेले मनमानी प्रदर्शन होते काय? या कृतीमध्ये आणखी खोल प्रतीकात्मक अर्थ दडलेला होता काय? जय शुलबर्ग यांनी त्यांच्या संक्षिप्त पुस्तक "आपल्या सौम्य पित्याचे कार्य" ह्यामध्ये काठीच्या वापरामागील आध्यात्मिक अर्थाविषयी एक आकर्षक स्पष्टीकरण दिले आहे:

“मोशेने फारोसामोर देवाचा प्रतिनिधी म्हणून उभे राहायचे होते. या प्रात्यक्षिकामध्ये देवाचा हेतू केवळ सामर्थ्याचे प्रदर्शन करणे नव्हता; तर खरा विनाशकर्ता कोण आहे हे दाखविणारे एक उदाहरण देणे हा होता. जेव्हा मोशेने देवाचा प्रतिनिधी म्हणून आपल्या हातात काठी धरली, तेव्हा ती देवाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या निसर्गशक्तींचे प्रतीक होती. जोपर्यंत देवाचा संरक्षण करणारा हात निसर्गातील विनाशकारी शक्तींना थांबवून धरत होता, तोपर्यंत

२०१७ च्या 'ईटिंग अँनिमल्स' या माहितीपटात दाखवण्यात आला होता. सुदैवाने, त्यांनी आणि इतर अनेकांनी आपल्या कोंबडीपालन केंद्राचे रूपांतर इनडोअर मशरूम वाढवण्याच्या सुविधेमध्ये करून फॅक्टरी फार्मिंग उद्योगातून बाहेर पडण्यात यश मिळवले आहे.

मिसरावर कोणतीही हानी येऊ शकत नव्हती. जेव्हा मोशेने ती काठी खाली टाकली, तेव्हा ती सर्प झाली पाप आणि विनाशाचे प्रतीक. याने हे दर्शविले की निसर्गशक्ती आता देवाच्या नियंत्रणाबाहेर जाऊन सैतानाच्या, म्हणजेच विनाशकर्त्याच्या, नियंत्रणाखाली गेल्या आहेत...

“जर पीडा सुरू झाल्यानंतर कोणत्याही वेळी फारोने आपल्या हट्टी मार्गाचा त्याग करून इस्राएल लोकांना जाऊ दिले असते, तर देवाने पुन्हा निसर्गशक्तींवर नियंत्रण घेतले असते आणि पीडा थांबल्या असत्या. पण त्या हट्टी राजाने तसे केले नाही, आणि मिसर उद्ध्वस्त अवस्थेत सोडले गेले. मिसरावरील पीडांमधील देवाची भूमिका तेव्हा स्पष्ट होते जेव्हा आपण देवाने काठी आणि सर्पाद्वारे दिलेला प्रतीकात्मक संदेश विचारात घेतो.”¹⁶

जेव्हा अहरोनाने तो सर्प सोडला तेव्हा काय झाले? त्याने इतर सर्पांना गिळून

¹⁶ जे ए. शुलबर्ग, अँक्ट्स ऑफ अवर जेंटल गॉड (फादर ऑफ लव्ह, २०१७), पृ. २८-२९, <https://tinyurl.com/GentleGod>.

टाकले पापाच्या आत्मविनाशकारी स्वभावाचे हे किती प्रभावी चित्रण आहे!¹⁷

देव हा मिसराचा खरा संरक्षक होता. तो निसर्गातील विनाशकारी शक्तींना रोखून धरत होता; परंतु विशिष्ट वेळांना, ज्या वेळा मोशे आणि अहरोन आधीच घोषित करीत असत, तो हे संरक्षण काही काळासाठी दूर करीत असे, जेणेकरून हे स्पष्ट व्हावे की या केवळ नैसर्गिक आपत्ती नव्हत्या, तर त्या खरोखर देवाचे न्याय होते. उदाहरणार्थ, एकदा पाणी दूषित झाल्यानंतर, असे दिसते की देव त्यामधील विनाशकारी घटकांना दाबून ठेवत होता आणि पाण्याच्या जीवनदायी गुणधर्मांना टिकवून धरत होता जोपर्यंत नियुक्त वेळ आली नाही. त्या वेळी त्याने पाण्यातील विनाशकारी घटकांना त्यांचे कार्य करण्यासाठी मोकळे सोडले. कदाचित याच कारणामुळे भांड्यांमध्ये साठवलेले पाणीही (निर्गम ७:१९)¹⁸ “रक्त” झाले ते आधीच विषारी घटकांनी दूषित झालेले होते, पण देवाने रासायनिक प्रक्रिया

¹⁷ बॉइड या प्रतिमांची तुलना तांबड्या समुद्राच्या ओलांडण्याच्या ठिकाणी फारोच्या विनाशाच्या संदर्भात करतात. फारोला इंगनच्या रूपार्थे प्रतीकबद्ध केले गेले होते (यहेज्केल २९:३-५; ३२:२), त्याचप्रमाणे, प्राचीन नजीकच्या पूर्वकडील संकल्पनेत, तांबड्या समुद्राला देखील देवाचा एक सृष्टीविरोधी, वैश्विक विरोधक म्हणून प्रतीकबद्ध केले गेले होते (cf. chaoskampf), ज्याला अनेकदा इंगन/सर्प म्हणून चित्रित केले जाते आणि अनेकदा यम (Yam) म्हणून संबोधले जाते (पहा स्तोत्र ७४:१३-१४; ७७:१६, १९-२०; १०६:९; १३६:१३-१४; यशया ५१:९-१०; हबक्कूक ३:१४-१५; इत्यादी). या दृष्टिकोनातून पवित्र शास्त्र दाखवते की, “देवाने हे युद्ध हिंसाचाराने नव्हे, तर एका प्रकारच्या दुष्ट शक्तीला (तांबडा समुद्र, खवळलेले पाणी, राहाब, याम) दुसऱ्या प्रकारच्या दुष्ट शक्तीच्या (फारो/इजिप्त, ‘इजिप्तचे देव’ [निर्गम १२:१२]) विरोधात उभे करून लढले... एकदा का देवाने त्याला रोखून धरणाऱ्या ‘देवाच्या देवदूताला’ आणि ‘मेघाच्या स्तंभाला’ मागे घेतले, की फारोने इस्राएली लोकांचा पाठलाग करणाऱ्या आपल्या सैन्याला आंधळेपणाने थेट त्या वैश्विक अजगराच्या मुखात पाठवले. या क्षणी, यहोवाने यामवरील आपले नियंत्रण काढून घेतले आणि ‘समुद्राला’ ‘आपल्या जागी परत जाण्याची’ परवानगी दिली (निर्गम १४:२७). दुसऱ्या शब्दात सांगायचे तर, सृष्टीविरोधी अराजकतेच्या राक्षसाला ते करण्याची परवानगी देण्यात आली, जे करण्याची त्याची नेहमीच इच्छा असते—म्हणजेच, जे काही गिळता येईल ते सर्व गिळणे (तुलना करा हबक्कूक ३:१४-५)... तांबड्या समुद्राजवळ एका अजगराने दुसऱ्या अजगराला गिळण्याने ज्या कथेचा कळस झाला, तिची सुरुवात झाली होती “फारोचे दुरबारी, जिथे एक इंगन दुसऱ्या इंगनला गिळत आहे.” बॉइड, क्रुसिफिक्शन ऑफ द वॉरियर गॉड, खंड २, पृ. ११७४, ११७६, ११७७ (सविस्तर चर्चेसाठी, पृष्ठे ११६८-११८५ पहा). तसेच ग्रेगरी बॉइड यांचे ‘क्रुसिफिक्शन ऑफ द वॉरियर गॉड’ या दोन खंडांच्या ग्रंथाचे अधिक सुलभ आणि संक्षिप्त स्वरूप पाहा, ज्याचे शीर्षक आहे ‘क्रॉस व्हिजन: हाऊ द क्रुसिफिक्शन ऑफ जीझस मेक्स सेन्स ऑफ ओल्ड टेस्टामेंट व्हायोलन्स’ (मिनियापोलिस, एमएन: फोर्ट्रेस प्रेस, २०१७), अध्याय १४, “इंगन-स्वालोइंग इंगन वॉरफेअर,” <https://tinyurl.com/4ayh9nf3>. एबेन्स यांनी त्यांच्या ‘मिरर प्रिन्सिपल’ (फादर ऑफ लव्ह, २०२३) या ग्रंथात, अध्याय २४-२५, <https://tinyurl.com/Mirror-Principle> मध्ये बॉइड यांच्या विवेचनाला अधिक सखोल अर्थ दिला आहे.

¹⁸ मात्र, मजकुरातील “भांडी” हा शब्द अनुवादकांनी पुरवला आहे.

घडण्यापासून रोखून धरले होते. त्यामुळे जेव्हा त्याने पाण्यापासून आपले जीवनदायी आणि शुद्ध करणारे वचन मागे घेतले, तेव्हा ते रक्तासारखे लाल झाले आणि अत्यंत कडू बनले. जो देव आपल्या आज्ञेने मातीच्या भांड्यांतील पाण्याच्या अणुरचनेत बदल करून त्यास द्राक्षारस बनवू शकतो (योहान २:६-९), तो आपल्या आज्ञेने दूषित पाण्यातील रासायनिक प्रक्रिया रोखू किंवा घडू देऊ शकतो.

परंतु शेवटच्या पीडेचे काय प्रथमजन्मलेल्यांचा मृत्यू? या पीडेचे स्पष्टीकरण देण्यासाठी विविध सिद्धांत मांडले गेले आहेत. उदाहरणार्थ, असे सुचविले जाते की प्रथमजन्मलेले पुरुष मुलांना धान्यासारख्या साधनसंपत्तीमध्ये प्रथम हक्क मिळत असेल आणि ते धान्य आधीच्या पीडांमुळे विषारी किंवा दूषित झाले असेल. ही घटना शारीरिकरित्या कशी घडली याची पर्वा न करता, स्वर्गातील देव या मृत्यूच्या अंतिम स्रोताकडे निर्देश करतात:

निर्गम १२:२३ कारण परमेश्वर मिस्र्यांचा वध करण्यासाठी देशातून फिरणार आहे; ज्या ज्या घराच्या कपाळपट्टीवर व दोन्ही बाह्यांवर रक्त लावलेले परमेश्वर पाहील ते ते दार तो ओलांडून जाईल आणि नाश करणाऱ्याला तुमचा नाश करण्यासाठी तुमच्या घरात शिरू देणार नाही. (इब्री ११:२८ तुलना करा)

निष्पाप मुलांचा नाश कोणी केला? अजगराने की कोकराने? संहारकाने की देवाने? पवित्र शास्त्रामध्ये स्पष्टपणे "संहारक" म्हणून कोणाची ओळख दिली आहे? ख्रिस्ताने घोषित केले की सैतानाचे, म्हणजे चोराचे, उद्दिष्ट "चोरी करणे, मारणे आणि नाश करणे" हे आहे. योहान १०:१०. तसेच प्रकटीकरणातील पाचव्या रणशिंगामध्ये आपण वाचतो की अथांग डोहाचा दूत असलेल्या सैतानाला "इब्री भाषेत अबद्दोन आणि ग्रीक भाषेत अपोल्योन म्हणजे संहारक" असे म्हणतात. प्रकटीकरण ९:११.

सैतान हा संहारक आहे; ख्रिस्त हा पुनर्स्थापक आहे. मध्यकालीन "ज्युबिलीज"

या पुस्तकामध्येही मिसरातील प्रथमजन्मलेल्यांच्या मृत्यूचे वर्णन असे केले आहे की “जेव्हा मस्तेमा [सैतान] याच्या सर्व शक्तींना मिसर देशातील सर्व प्रथमजन्मलेल्यांना मारण्यासाठी मोकळे सोडण्यात आले, फारोच्या प्रथमजन्मलेल्यापासून गिरणीवर काम करणाऱ्या दासीच्या प्रथमजन्मलेल्यापर्यंत, तसेच पशुधनांपर्यंत.” ज्युबिलीज ४९:२.

परंतु आपण आताच पाहिलेल्या निर्गम १२:२३ मध्ये असे म्हटले नाही का की “परमेश्वर मिसराला मारण्यासाठी जाईल”? होय, परंतु मग इस्राएलाचा नाश कोणी केला? देव म्हणाला होता, “मी त्यांच्यावर दया करणार नाही, त्यांना सोडणार नाही किंवा कृपा दाखवणार नाही, तर त्यांचा नाश करीन.” यिर्मया १३:१४. जरी देवाचे वर्णन त्यांना प्रत्यक्ष मारणारे म्हणून केले गेले असले, तरी प्रत्यक्षात त्यांनी त्यांना “बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर आणि... त्यांच्या शत्रूंच्या” स्वाधीन केले, “आणि तो त्यांना सोडणार नाही, दया करणार नाही किंवा कृपा करणार नाही.” यिर्मया २१:७. हे बायबलमधील अनेक उदाहरणांपैकी एक आहे, जिथे “देव आणि देवाचे प्रतिनिधी... एकाच विनाशकारी क्रियापदांचे कर्ते म्हणून वर्णिले जातात.”^{१९} म्हणून देवाने मिसरातील प्रथमजन्मलेल्यांना त्याच प्रकारे “मारले” जसे त्यांनी आपल्या खऱ्या प्रथमजन्मलेल्या येशूला “मारु दिले” (मार्क १४:२७) म्हणजेच संहारकाला त्यांना मारण्याची परवानगी देऊन. दोन्ही प्रसंगांमध्ये देवाने निष्पापांना दुष्टांच्या हातून दुःख सहन करू दिले, जेणेकरून संहारकाचे खरे स्वरूप प्रकट व्हावे आणि जग देवाशी पुन्हा मेलमिळापात यावे.

ख्रिस्त, देवाचे कोकरू, आपल्या रक्ताने मिसरी आणि इब्री या दोघांचेही संरक्षण करू इच्छित होता; परंतु त्यांनी त्यांना तसे करू दिले नाही. ही गोष्ट ग्रीक जुन्या करारामध्ये (LXX) अधिक स्पष्टपणे दिसून येते, जिथे असे म्हटले आहे की, “हे रक्त तुम्ही ज्या घरांत आहात त्यांवर तुमच्यासाठी चिन्ह ठरेल; आणि मी ते रक्त पाहीन व तुमचे संरक्षण करीन, आणि विनाशाची पीडा तुमच्यावर येणार

^{१९} टेरेंस ई. फ्रेथाइम, क्रिएशन अनटेम्ड: द बायबल, गॉड, अँड नॅचरल डिझास्टर्स (ग्रँड रॅपिड्स: बेकर अकॅडेमिक, २०१०), पृ. ५३.

नाही..."²⁰ कोकराचे रक्त म्हणजे ख्रिस्ताचे जीवन होय (उत्पत्ति ९:४; लेवीय १७:११ इ.), आणि ख्रिस्ताचे जीवन धार्मिक आहे. म्हणून रक्ताने "झाकले जाणे" हे विश्वासाद्वारे ख्रिस्ताची धार्मिकता प्राप्त करण्याचे प्रतीक आहे! परंतु आपण ख्रिस्ताची धार्मिकता तेव्हाच प्राप्त करू शकतो जेव्हा आपण: (१) ख्रिस्ताविरुद्ध असलेला आपला लपलेला वैरभाव कबूल करतो, आणि (२) ख्रिस्ताचे निःस्वार्थ प्रेम पाहतो

आणि या दोन्ही गोष्टी कोकराच्या वधामध्ये आणि वधस्तंभावर प्रकट होतात. याच कारणामुळे वल्हांडणाचा सण, ज्यामध्ये कोकराचा वध केला जात असे, आणि बेखमीर भाकरीचा सण, ज्यामध्ये खमीर म्हणजे पापाचे प्रतीक घरातून (अंतःकरणातून) काढून टाकले जात असे, हे विशेष चिन्ह म्हणून वर्णिले गेले आहे (देवाच्या शिक्क्यासारखे):

निर्गम १३:९ हे तुझ्या हातावर चिन्ह व तुझ्या डोळ्यांच्या दरम्यान स्मारक असे असावे; परमेश्वराचा नियम तुझ्या तोंडी असावा; कारण परमेश्वराने भुजबलाने तुला मिसर देशातून बाहेर आणले;

जेव्हा १,४४,००० लोक विश्वासाद्वारे ख्रिस्ताच्या धार्मिक जीवनाने, म्हणजे त्याच्या रक्ताने, आच्छादित होतील आणि त्यांनी देवाचा शिक्का प्राप्त केलेला असेल, तेव्हा देव संहारकाला त्यांना त्रास देऊ देणार नाही; कारण त्यांनी परात्पराच्या गुप्त स्थानी आश्रय घेतलेला असेल (स्तोत्र ९१:१).

स्तोत्र ९१:३-११ कारण तो पारध्याच्या पाशापासून घातक मरीपासून तुझा बचाव करील. ४तो तुझ्यावर पाखर घालील, त्याच्या पंखांखाली तुला आश्रय मिळेल; त्याचे सत्य तुला ढाल व कवच आहे. ५रात्रीच्या समयीचे भय, दिवसा सुटणारा बाण, ६काळोखात फिरणारी मरी, भर दुपारी नाश करणारी पटकी, हयांची तुला भीती वाटणार नाही. ७तुझ्या बाजूस सहसावधी पडले, तुझ्या उजव्या हातास

²⁰ टेरेंस ई. फ्रेथाइम, क्रिएशन अनटेम्ड: द बायबल, गॉड, अँड नॅचरल डिझास्टर्स (ग्रँड रॅपिड्स: बेकर अकॅडेमिक, 2010), पृ. 53.

लक्षावधी पडले, तरी ती तुला भिडणार नाही; 8मात्र तुझ्या डोळ्यांना ती दिसेल, आणि दुर्जनांना प्राप्त होणारे प्रतिफल तुझ्या दृष्टीस पडेल. 9कारण परमेश्वर माझा आश्रय आहे असे म्हणून तू परात्पराला निवासस्थान केले आहेस, 10म्हणून कोणतेही अरिष्ट तुझ्यावर येणार नाही, कोणतीही व्याधी तुझ्या तंबूजवळ येणार नाही. 11कारण तुझ्या सर्व मार्गात तुझे रक्षण करण्याची तुझ्याविषयी तो आपल्या दिव्यदूतांना आज्ञा देईल.

शेवटी, जे सर्व देवाव्यतिरिक्त इतर कोणाची सेवा निवडतात, त्यांचा नाश त्याच शक्तीद्वारे होईल. जसे इस्राएलने ख्रिस्ताऐवजी निवडलेल्या आपल्या आध्यात्मिक शत्रू रोमनांद्वारे शेवटी नाश अनुभवला; आणि जसे मिसरी लोकांनी ख्रिस्ताऐवजी निवडलेल्या आपल्या आध्यात्मिक शत्रू सैतानाद्वारे नाश अनुभवला; तसेच शेवटी संपूर्ण जगही ख्रिस्ताऐवजी ज्याचे पालन करण्याची निवड करेल त्या आपल्या आध्यात्मिक शत्रूद्वारे नष्ट होईल. अशा प्रकारे, ख्रिस्त शेवटी लोकांनी निवडलेल्या नेत्याच्या स्वाधीन त्यांना करण्यास बाध्य होतात, आणि तेव्हा हे उघड होईल की ज्याची त्यांनी आरोग्यदाता आणि संरक्षक म्हणून उपासना केली, तो प्रत्यक्षात तसा मुळीच नव्हता. पीडांची भौतिक “कारणे” काहीही असली, तरी त्यामागील आध्यात्मिक कारण आणि धडा कायम तोच राहतो: जेव्हा आपण देवाला आणि त्याच्या मार्गांना नाकारतो, तेव्हा तो आपल्याला आपण जे पेरले आहे ते उगवण्यासाठी “सोडून देण्यास” बाध्य होतो.

काही लोकांना या पीडांमध्ये नैसर्गिक स्पष्टीकरणांचा सहभाग हा देवाच्या अलौकिक कार्यावर आक्रमण वाटतो; परंतु तसे असण्याची गरज नाही, कारण इस्राएलचा देव हा सृष्टीकर्ता आहे. देवाने मिसरी लोकांना त्यांनी पृथ्वीमध्ये जे पेरले त्याचे नैसर्गिक परिणाम उगवू देऊन त्यांचा नाश होऊ दिला असावा, ही कल्पना आज आपल्यासाठी असलेला संदेश कमी करत नाही सुरक्षिततेचे आणि जीवनाचे एकमेव स्थान म्हणजे ख्रिस्त, जीवनाचे झाड. आज आपण संपूर्ण निसर्गाच्या कोलमडून पडण्याचे परिणाम भोगत नाही, याचे एकमेव कारण म्हणजे देवाचा जीवनदायी आणि सर्वकाही टिकवून धरणारा आत्मा अजूनही

पृथ्वीवर आहे. परंतु जर मिसरामध्ये स्थानिक पातळीवर देवाच्या आत्म्याला नाकारल्यामुळे त्यांच्या राष्ट्रावर पीडा आल्या आणि त्याचा नाश झाला, तर जर संपूर्ण जगाने देवाच्या आत्म्याला नाकारले तर काय होईल?

शेवटची पीडा: मानवजातीच्या पापांचे परिणाम

प्रकटीकरण १४:९-१० त्यांच्यामागून तिसरा देवदूत येऊन मोठ्याने म्हणाला, “जो कोणी श्वापदाला व त्याच्या मूर्तीला नमन करतो, आणि आपल्या कपाळावर किंवा आपल्या हातावर त्याची खूण करून घेतो, 10तोही ‘देवाच्या क्रोधाच्या प्याल्यात निरा घातलेला’ त्याचा क्रोधरूपी द्राक्षारस पिईल, आणि पवित्र देवदूतांसमक्ष व कोकच्यासमक्ष त्याला ‘अग्नी व गंधक’ ह्यांपासून पीडा होईल.

प्रकटीकरण १६:१ नंतर मी ‘मंदिरातून निघालेली एक’ मोठी ‘वाणी’ ऐकली; ती त्या सात देवदूतांना म्हणाली, “जा, देवाच्या ‘क्रोधाच्या’ सात वाट्या ‘पृथ्वीवर ओता.’”

अनेक लोक असा समज करतात की शेवटच्या पीडा म्हणजे देवाचा सहनशीलतेचा अंतर्बिंदू आहे एक असा काळ, जेव्हा तो शेवटी आपला साचलेला सर्व राग आणि क्रोध मुक्त करील. परंतु अनेक कारणांमुळे हे सत्य नाही. प्रथम, देव असे व्यक्तिमत्त्व आहे काय की जे लोक त्यांच्याशी संबंध ठेवू इच्छित नाहीत त्यांना तो शिक्षा देईल? नातेसंबंधांच्या क्षेत्रात याला अत्याचार म्हणतात, आणि राजकारणाच्या क्षेत्रात याला हुकूमशाही म्हणतात. देवाच्या न्यायाविषयी येशूच्या साक्षीनुसार,²¹ देव धार्मिक स्वातंत्र्याचा समर्थक आहे; तो प्रत्येकाला कोणती बाजू निवडायची याचे स्वातंत्र्य देतो, आणि धमक्या देऊन किंवा

²¹ देवाचा न्याय प्रतिशोधाची नव्हे, तर पुनर्स्थापनेची मागणी करतो आणि स्वातंत्र्याशिवाय न्याय अस्तित्वात असू शकत नाही, हे येशूने कॅसे प्रकट केले, हे वाचण्यासाठी ‘निषिद्ध फळ’ या पुस्तकातील अध्याय ३, विभाग ४ पहा.

जबरदस्तीने तो लोकांच्या निवडीमध्ये बाह्य हस्तक्षेप करीत नाही.

दुसरे म्हणजे, जर आपण सात पीडांपूर्वी आलेल्या सातांच्या चक्रांकडे (सात शिकके आणि सात कर्णे) पाहिले, तर आपल्याला दिसेल की प्रत्येकामध्ये सैतानी शक्ती सक्रिय आहेत, तर देव हा निष्क्रिय कार्यकर्ता म्हणून अंधकाराच्या शक्तींना रोखतो किंवा त्यांना मोकळे होऊ देतो.

७ मुद्रा आणि राक्षसी शक्ती

सात शिक्क्यांमध्ये आपण चार घोडेस्वार पाहतो, ज्यांचे रंग पांढरा, लाल, हिरवा आणि काळा असे आहेत. पहिल्या घोडेस्वाराचे वर्णन असे केले आहे की त्याच्याकडे “धनुष्य होते; त्याला एक मुकुट देण्यात आला, आणि तो जिंकण्यासाठी व विजय मिळवण्यासाठी निघाला.” प्रकटीकरण ६:२. पूर्वी मला असे वाटत असे की हा उल्लेख येशूविषयी आहे, कारण पांढरा रंग सामान्यतः पवित्रतेचे प्रतीक मानला जातो आणि प्रकटीकरण १९ मध्ये येशूचेही पांढऱ्या घोड्यावर चित्रण केले आहे.²² परंतु तेथे त्यांच्याकडे तलवार आहे, धनुष्य नाही; तसेच अनेक मुकुट आहेत, एकच मुकुट नाही. त्याचप्रमाणे, शिक्क्यांच्या संदर्भात कोकरी आधीच विजयी म्हणून वर्णिले गेले आहे (प्रकटीकरण ५:५), परंतु हा घोडेस्वार अजूनही विजय मिळवण्याचा प्रयत्न करीत आहे. मग असे असू शकते काय की पांढऱ्या घोड्यावरची ही व्यक्ती सैतान आणि त्याच्या भेसूर मशीहांचे प्रतीक आहे, जे स्वतःला प्रकाशाच्या दूतांसारखे भासवतात (२ करिंथकर ११:१४-१५)? तसेच दिसते, कारण ख्रिस्ताने आपल्या ऑलिव्हेट प्रवचनामध्ये पहिल्या चार घोडेस्वारांचे वर्णन केले आहे: [१] खोटा मशीहा

²² "...हे लक्षात घेणे महत्वाचे ठरू शकते की संपूर्ण जुन्या करारात धनुष्यबाणाचा संबंध इस्राएलच्या शत्रूशी जोडण्याची एक प्रवृत्ती दिसून येते. या संदर्भात सर्वोत्तम महत्वाचा परिच्छेद यहेज्केल ३८-३९ आहे, ज्यात गोग आणि त्याच्या सैन्यांचे वर्णन आहे. पुस्तकात खूप नंतर, योहान गोगचा नावाचा उल्लेख करेल..." वर्नाई एलर, द मोस्ट रिव्हिलिंग बुक ऑफ द बायबल: मेकिंग सेन्स आऊट ऑफ रेव्हलेशन (ग्रॅंड रॅपिड्स, एमआय: एडमन्स, १९७४), पृ. ८६.

(प्रकटीकरण ६:२), [२] युद्ध (प्रकटीकरण ६:४), [३] दुष्काळ (प्रकटीकरण ६:५-६), आणि [४] मृत्यू (प्रकटीकरण ६:८):

मतय २४:४-९ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “तुम्हांला कोणी फसवू नये, म्हणून सावध असा. ५ कारण पुष्कळ जण माझ्या नावाने येऊन ‘मी ख्रिस्त आहे’ असे म्हणतील व अनेकांना फसवतील. ६ तुम्ही लढायांविषयी ऐकाल व लढायांच्या आवया ऐकाल; घाबरून जाऊ नये म्हणून सांभाळा; कारण ‘असे होणे अवश्य आहे,’ परंतु तेवढ्यात शेवट होत नाही. ७ कारण ‘राष्ट्रावर राष्ट्र व राज्यावर राज्य उठेल’ आणि जागोजागी दुष्काळ, मऱ्या व भूमिकंप होतील; ८ पण ह्या सर्व गोष्टी वेदनांचा प्रारंभ आहेत. ९ तेव्हा तुमचे हाल करण्याकरता ते तुम्हांला धरून देतील व तुम्हांला जिवे मारतील आणि माझ्या नावामुळे सर्व राष्ट्रे तुमचा द्वेष करतील.

देव या दुःखद घटना घडवत नाही, परंतु तो त्यांना होऊ देतो. हे दुसऱ्या शिक्क्यामध्ये स्पष्टपणे दर्शविले गेले आहे:

प्रकटीकरण ६:४ “मग दुसरा, तांबडा घोडा बाहेर आला; आणि त्याच्या स्वाराला पृथ्वीवरून शांती काढून घेण्याची परवानगी देण्यात आली, जेणेकरून लोकांनी एकमेकांचा वध करावा; आणि त्याला एक मोठी तलवार देण्यात आली [परवानगी देण्यात आली].”

खरोखरच, योहानाने “परवानगी देण्यात आली” या शब्दाचा उपयोग अनेकदा “दुष्ट शक्तींना त्यांची दुष्ट कार्ये करण्यासाठी दिलेली दैवी परवानगी” दर्शविण्यासाठी केला आहे जसे अथांग डोहातील प्राणी (९:१, ३, ५), पशू (१३:५, ७), आणि खोटा संदेष्टा (१३:१४, १५)... “यावरून असे दिसते की हे चारही घोडेस्वार अशा दुष्ट गोष्टींचे प्रतिनिधित्व करतात ज्या थेट देवाच्या इच्छेमुळे घडत नाहीत, तर केवळ त्याच्या परवानगीने सहन केल्या जातात.”^{२३} खरोखर, “देवाला

^{२३} जी. बी. केर्ड, द रेव्हलेशन ऑफ सेंट जॉन (पीबॉडी, एमए: हेंड्रिकसन पब्लिशर्स, १९९३), पृ. ८१, <http://tinyurl.com/28kydxtc>. हे घोडेस्वार दैवी कृतीऐवजी सैतानी कृतीचे प्रतिनिधित्व करतात यावर विश्वास ठेवण्याचे आणखी एक कारण म्हणजे, पाचव्या शिक्क्यामध्ये प्रतीक असलेल्या वेदीखालील हतात्मे दैवी कृतीच्या अभावामुळे आक्रोश करतात. जर पहिल्या चार शिक्क्या दुष्टाविरुद्ध देवाच्या सूडाच्या कार्याचे प्रतिनिधित्व करत असतील, तर पाचव्या शिक्क्यातील

त्या कृती घडाव्यात असे वाटत नाही, परंतु देवाला दुसऱ्या बाजूचे खरे स्वरूप प्रकट व्हावे असे वाटते. प्रकटीकरण ही एक आवश्यक गोष्ट आहे (१:१; ४:१; ११:५; १७:१०; २०:३; २२:६).”²⁴

सात कर्णे आणि दुष्टात्म्यांचा घटक

संपूर्ण कर्ण्यांच्या मालिकेमध्ये सैतानी “स्वरूप” दिसून येते, ज्यामुळे या दुःखांचे खरे कारण देव नव्हे तर सैतान आहे हे स्पष्ट होते. पाचवे कर्ण ही गोष्ट अत्यंत स्पष्टपणे दर्शविते:

प्रकटीकरण ८:१३-९:१ “मग मी पाहिले, आणि आकाशाच्या मध्यभागी उडणारा एक देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणताना ऐकला, ‘हाय, हाय, हाय पृथ्वीवरील रहिवाशांनो! कारण अजून जे तीन देवदूत कर्णे फुंकणार आहेत, त्यांच्या उरलेल्या आवाजांमुळे!’ मग पाचव्या देवदूताने कर्णे फुंकले, आणि मी पाहिले की एक तारा आकाशातून पृथ्वीवर पडला; आणि त्याला अथांग डोहाची किल्ली देण्यात आली [परवानगी देण्यात आली].”

सैतान पृथ्वीवर पाडला गेला आणि ज्या ठिकाणी तो सर्प उतरला तेथे राहणाऱ्यांविषयी स्वर्गीय सहानुभूती व्यक्त केली गेली, याचा स्पष्ट उल्लेख येथे आढळतो:

प्रकटीकरण १२:९, १२ मग तो मोठा अजगर खाली टाकण्यात आला, म्हणजे सर्व जगाला ठकवणारा, जो दियाबल¹ व सैतान म्हटलेला आहे तो जुनाट ‘साप’ खाली पृथ्वीवर टाकण्यात आला व त्याच्याबरोबर त्याच्या दूतांना टाकण्यात आले.

लोक असा प्रश्न का विचारतात की त्याने अद्याप त्यांच्या रक्ताचा सूड का घेतला नाही (प्रकटीकरण ६:१०)?

²⁴ सिग्वे के. टोनस्टॅड, रेव्हेशन (ग्रँड रॅपिड्स, एमआय: बेकर अकॅडेमिक, २०१९), पृ. १२५.

म्हणून 'स्वर्गानो' व त्यांत राहणाऱ्यांनो, 'उल्लास करा!' पृथ्वी व समुद्र ह्यांत राहणाऱ्यांवर अनर्थ ओढवला आहे, कारण सैतान आपला काळ थोडा आहे हे ओळखून अतिशय संतप्त होऊन खाली तुमच्याकडे आला आहे."

तळहीन खड्डा उघडणारा आणि दुष्ट आत्म्यांच्या सैन्याचे नेतृत्व करणारा हा पडलेला तारा, या कर्ण्याच्या "पीडेचा" सक्रिय कारणकर्ता आहे हे स्पष्ट दिसते (प्रकटीकरण ९:२०). जर विध्वंसक कर्ण्यांच्या सैतानी उगमाविषयी आपल्याला आणखी पुराव्याची गरज असेल, तर आपण पाहतो की या सैन्याचे नेतृत्व करणारा हा पडलेला तारा म्हणजेच, आपण पाहिल्याप्रमाणे, "विध्वंसक" आहे (प्रकटीकरण ९:११; योहान १०:१०). संदर्भ यशया १४:१२-२० | प्रकटीकरण ९ | प्रकटीकरण १२

विषय	यशया १४:१२-२०	प्रकटीकर ण ९	प्रकटीक रण १२
विषय	तारा	तारा	सैतान
उगम	स्वर्ग	स्वर्ग	स्वर्ग
क्रिया	खाली उतरणे	खाली उतरणे	खाली उतरणे
कोठे उतरला	पृथ्वी / अथांग खड्डा	पृथ्वी / अथांग खड्डा	पृथ्वी

वैशिष्ट्य	विध्वंसक	विध्वंस क	छळ करणा रा
-----------	----------	--------------	------------------

सहावे कर्णे देखील शेवटच्या काळात दुष्ट दूतांची भूमिका दर्शविते, कारण आपण वाचतो की सहावे कर्णे फुंकणाऱ्या दूताला अशी आज्ञा देण्यात आली: “महान युफ्रेटीस नदीजवळ बांधून ठेवलेल्या त्या चार दूतांना सोडून दे.” मग ते चार दूत... पृथ्वीवरील एक तृतीयांश लोकांना मारण्यासाठी सोडून देण्यात आले... “त्यांच्या तोंडात आणि शेंपटांत त्यांची शक्ती होती; कारण त्यांच्या शेंपटांना सर्पासारखी मस्तके होती आणि त्यांच्याकडे लोकांना इजा करण्याची शक्ती होती.” प्रकटीकरण ९:१४-१५, १९. जसा सैतान, जो अंतिम बनावट ख्रिस्त आहे, त्याला पृथ्वीवरून शांती काढून घेण्याची परवानगी देण्यात आली होती (प्रकटीकरण ६:४), त्याचप्रमाणे पूर्वी रोखून धरलेले हे सर्पासारखे दूत शेवटी सोडून देण्यात येतील आणि त्यांना सैतानाच्या अंधकाराच्या राज्याचे प्रकटीकरण करण्याची मुभा दिली जाईल.

हे “सोडून देणे” आपल्याला दाखवते की देवाचे दूत देवाच्या आज्ञेने विनाश कसा “घडवून आणतात”:

प्रकटीकरण ७:१-३ ह्यानंतर मी चार देवदूत ‘पृथ्वीच्या चार कोनांवर’ उभे राहिलेले पाहिले, ते पृथ्वीवरून व समुद्रावरून वारा वाहू नये व कोणत्याही झाडाला लागू नये म्हणून पृथ्वीचे ‘चार वारे’ अडवून धरत होते. २मी आणखी एक देवदूत सूर्योदयाच्या दिशेने वर चढताना पाहिला, त्याच्याजवळ जिवंत देवाचा शिक्का होता; ज्या चार देवदूतांकडे पृथ्वीला व समुद्राला उपद्रव करण्याचे काम सोपवले होते त्यांना तो उच्च स्वराने म्हणाला, ३ “आमच्या देवाचे जे दास आहेत त्यांच्या ‘कपाळांवर’ आम्ही ‘शिक्का मारीपर्यंत’ पृथ्वीला, समुद्राला व झाडांना

उपद्रव करू नका.”

देवाचे हे दूत पृथ्वी, समुद्र आणि झाडांना “हानी” कशी पोहोचवतात? जेव्हा देव त्यांना आज्ञा देतो तेव्हा ते विनाशाच्या शक्तींना म्हणजे वाऱ्यांना मोकळे सोडतात. आणि अध्याय ७ नंतर, जेव्हा देवाच्या लोकांवर शिक्का मारला जातो, तेव्हा काय घडते? त्यानंतर आपण पृथ्वी, समुद्र आणि झाडांवर विनाश येताना पाहतो (प्रकटीकरण ८:७-११). तथापि, या अवस्थेतही देव सैतानाच्या शक्तीला ख्रिस्तावर विश्वास ठेवणाऱ्या आपल्या कोणत्याही मुलांना इजा करण्यापासून रोखतो; कारण तो पडलेल्या दूताला आणि त्याच्या साथीदारांना फक्त त्यांच्यावरच अधिकार देतो ज्यांनी त्याची बाजू घेतली आहे “ज्यांच्या कपाळावर देवाचा शिक्का नव्हता अशा लोकांवरच.” प्रकटीकरण ९:४.

हे देखील लक्षात घेण्यासारखे आहे की दुष्टात्म्यांच्या कार्यामुळे येणाऱ्या या कर्ण्यांना “पीडा” असे म्हटले आहे (प्रकटीकरण ९:२०). यामुळे एक प्रश्न उद्भवतो: जर सात शिक्क्यांमध्ये आणि सात कर्ण्यांमध्ये होणाऱ्या मृत्यू, विनाश आणि पीडांसाठी सैतान आणि त्याचे दूत जबाबदार असतील, तर त्यानंतर येणाऱ्या पीडांसाठी कोण जबाबदार असेल?

सात शेवटच्या पीडा — देवाचा शुद्ध क्रोध

शेवटच्या पीडांचे वर्णन योग्य रीतीने देवाच्या कोप म्हणून केले गेले आहे. समस्या फक्त एवढीच आहे की आजच्या काळातील रोमन दृष्टिकोनातून “कोप” या शब्दाचा अर्थ चुकीचा समजला जातो. जर आपण देवाकडे रोमच्या शासकाप्रमाणे पाहिले, तर त्यांचा कोप म्हणजे सर्व विरोधकांचा संपूर्ण नाश करणे असा अर्थ होईल. परंतु येशूच्या जीवनाच्या साक्षीनुसार, त्यांचा कोप आणि न्याय तेव्हा प्रकट होतात जेव्हा ते दुष्टांना त्यांनी जे परले आहे तेच उगवू देतात आणि त्यांच्या पापांचे आत्मविनाशकारी परिणाम त्यांच्यावरच परत येऊ देतात हे सर्व

प्रकटीकरणाच्या उद्देशाने.²⁵

यहेज्केल २२:३१ ह्यामुळे त्यांच्यावर मी आपल्या क्रोधाचा वर्षाव करीन; मी आपल्या कोपाग्नीने त्यांना भस्म करीन, त्यांच्या आचाराचे प्रतिफल त्यांच्याच शिरी आणिन असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.” (रोमकर १:१८-१९, २४-२७; अनुवाद ३१:१६-१७; स्तोत्र ८९:४६; १०६:४०-४२; यशया ५४:७-८ तुलना करा.)

प्रकटीकरण १३:१० जो ‘कैदेत जायचा तो कैदेत’ जातो; ‘जो तलवारीने’ जिवे मारील, त्याला ‘तलवारीने’ मरणे भाग आहे. ह्यावरून पवित्र जनांचा धीर व विश्वास दिसून येतो.

प्रकटीकरण १६:६ कारण त्यांनी पवित्र जनांचे व संदेष्ट्यांचे ‘रक्त पाडले’ आणि तू ‘त्यांना रक्त पिण्यास’ लावले आहे; ह्यास ते पात्र आहेत.” (प्रकटीकरण ११:१८; १८:६; २२:१८-१९ तुलना करा.)²⁶

जशा पहिल्या पीडा देवाने आपला संरक्षणाचा हात हळूहळू मागे घेतल्यामुळे वाढत गेल्या, त्याचप्रमाणे देवाचे ते दूत जे सैतान, मनुष्य आणि निसर्ग यांच्या विनाशकारी शक्तींना रोखून धरतात, तेही आपली पकड सोडतील आणि दुष्टांना संरक्षण व जीवनाच्या स्रोतापासून स्वतःला वेगळे केल्याचा नैसर्गिक परिणाम भोगण्यासाठी सोपवून देतील. म्हणूनच ओतल्या जाणाऱ्या पीडांचे वर्णन “देवाच्या क्रोधाने भरलेल्या वाट्या” असे करण्यात आले आहे. प्रकटीकरण १५:७. देव त्यांच्या “कोपामध्ये,” जे त्यांना नाकारतात त्यांना त्यांनी निवडलेल्या मार्गाचे परिणाम भोगण्यासाठी सोपवून देईल, जसे त्यांनी मिसरी लोकांना

²⁵ देवाचा न्याय कसा कार्य करतो याविषयी येशूच्या जीवनातून काय प्रकट झाले, हे वाचण्यासाठी पुन्हा अध्याय ३, विभाग ४ पाहा.

²⁶ काहीना हे परिच्छेद जुन्या करारातील ‘जशास तसे’ (बदल्याचा नियम) या तत्त्वाच्या दृष्टिकोनातून वाचण्याचा मोह होऊ शकतो. तथापि, येशूने हे तत्त्व नाकारले आणि त्याऐवजी हिंसेला हिंसेने उत्तर न देण्याचे तत्त्व स्थापित केले (मत्तय ५:३९-४५). हे परिच्छेद असे म्हणत नाहीत की, जर तुम्ही कोणाला दुखावले, तर देव तुम्हाला दुखावेल; उलट, ते असे म्हणत आहेत की, एखाद्याला इंजा केल्याने स्वाभाविकपणे तुम्हालाही इंजा पोहोचेल (हे एक असे तत्त्व आहे जे आपल्याला बॅबिलोनपासून ते काळाच्या अंतापर्यंत घडताना दिसते [पाहा निषिद्ध फळ, अध्याय ४]).

त्यांच्या पापी आणि विनाशकारी जीवनशैलीमुळे त्यांनी भ्रष्ट केलेल्या पृथ्वीवरून विनाश भोगू दिला आणि त्यांना बाहेर टाकले.

या समजुतीनुसार, शेवटच्या पीडा केवळ देवाच्या कोपाचे प्रकटीकरण नाहीत, तर त्याआधीचे शिकवे आणि कर्णे देखील त्यांच्या कोपाचेच प्रकटीकरण होते. फरक इतकाच की शेवटच्या पीडांमध्ये त्यांचा कोप दयेशिवाय असेल, तर पूर्वीच्या शिकव्यांमध्ये आणि कर्ण्यांमध्ये त्यांचा कोप दयेबरोबर मिसळलेला होता देव अजूनही अंधकाराच्या शक्तींना किती दूर जाऊ द्यायचे यावर मर्यादा घालत होते (प्रकटीकरण ६:६; ७:१; ९:४), परंतु शेवटी ते त्यांना पूर्ण मोकळीक देतील.

“उदाहरणार्थ, सुरुवातीच्या शिकव्यांच्या न्यायांमध्ये समुद्राला विनाशकारी शक्तीपासून पूर्णपणे संरक्षण दिले गेले होते (प्रकटीकरण ७:३). कर्ण्यांच्या न्यायांमध्ये कमी संरक्षण देण्यात आले, आणि त्या शक्तीला समुद्राचा एक तृतीयांश भाग रक्तामध्ये बदलण्याची आणि त्यातील एक तृतीयांश जीवसृष्टी नष्ट करण्याची परवानगी देण्यात आली (प्रकटीकरण ८:८-९). परंतु वाट्यांच्या न्यायांमध्ये ‘संयम आणि मर्यादेचे सर्व घटक पूर्णपणे नाहीसे झाले आहेत.’ या अवस्थेत देव लोकांच्या हट्टी पश्चात्ताप न करण्याच्या वृत्तीला प्रतिसाद म्हणून विनाशकारी वैश्विक शक्तींना त्यांचा मार्ग घेऊ देतो, ज्याचा परिणाम असा होतो की ‘समुद्रातील प्रत्येक जिवंत प्राणी मरण पावला’ (प्रकटीकरण १६:३).”²⁷

देवाच्या अंतिम काळातील “कोपाची” प्रगती	
शिकवे	१/४ नाश → सैतानावर सर्वाधिक नियंत्रण (प्रकटीकरण ६:८)

²⁷ बॉयड, कुसिफिकेशन ऑफ द वॉरियर गॉड, खंड 1, पृष्ठ 609-610.

कर्णे	१/३ नाश → सैतानावर कमी नियंत्रण (प्रकटीकरण ८:७-८)
वाट्या	सर्वांचा नाश → सैतानावर कोणतेही नियंत्रण नाही (प्रकटीकरण १६:३)

पीडा या देवाकडून येणारी शिक्षा आहेत, परंतु देव शिक्षा देतो ते त्याने परवानगी दिलेल्या गोष्टींद्वारे आणि तो या गोष्टींना परवानगी देतो जेणेकरून संघर्षातील सैतानी बाजू संपूर्ण विश्वासमोर आपले खरे स्वरूप पूर्णपणे उघडे करील. जेव्हा जग देवाला नाकारते, तेव्हा देवाला पृथ्वीवरून आपला आधार देणारा हात मागे घ्यावा लागतो. मग शेवटच्या पीडा ओतल्या जातील, ज्यामुळे पृथ्वी पुन्हा सृष्टीपूर्व अवस्थेत जाईल, जेव्हा ती “आकारहीन [H8414] आणि रिकामी [H922] होती, आणि अंधकाराने खोल पाण्यांना झाकले होते...” उत्पत्ति १:२. सृष्टीपूर्वी अस्तित्वात असलेला भौतिक अंधकार हा वैश्विक संघर्षाच्या आरंभी सैतानाच्या खोटेपणामुळे निर्माण झालेल्या आध्यात्मिक अंधकाराची साक्ष देत होता. त्याचप्रमाणे, जेव्हा संपूर्ण जग सैतानाच्या खोटेपणाला पूर्णपणे स्वीकारेल आणि त्याच्या प्रकारच्या शासनपद्धतीची अंमलबजावणी करील, तेव्हा पृथ्वीही संपूर्ण उजाड अवस्थेत जाईल, कारण शाप “पृथ्वीला भस्म करून टाकेल” (यशया २४:६).

यिर्मया ४:२२-२३, २६ “‘माझे लोक मूर्ख आहेत आणि मला ओळखत नाहीत,’ असे परमेश्वर म्हणतो. ‘ते अज्ञानी मुले आहेत, ज्यांना काही समज नाही. वाईट करायला ते चतुर आहेत, पण योग्य कसे करावे याची त्यांना काहीच समज नाही!’ मी पृथ्वी पाहिली, आणि ती रिकामी [H922] आणि आकारहीन [H8414] होती.

मी आकाशाकडे पाहिले, आणि तेथे प्रकाश नव्हता... मी पाहिले, आणि सुपीक शेतारान वाळवंट झाले होते.”²⁸

सात पीडा आणि राक्षसी शक्ती

जेव्हा तुताऱ्यांचा आणि पीडांचा क्रम यांची तुलना केली जाते, तेव्हा त्यातील साम्य लक्षणीय आढळते.

कर्णे	पीडा
१ले	पृथ्वी
२रे	समुद्र रक्तामध्ये बदलला
३रे	नद्या आणि झरे
४थे	सूर्य
५वे	अंधकार आणि यातना
६वे	युफ्रेटीस आणि युद्ध

²⁸ यशयाच्या मते, पतित देवदूत ल्युसिफर “जगाला ओसाड बनवण्यासाठी” जबाबदार आहे. यशया १४:१७ (KJV).

७वे

स्वर्गातील मोठा आवाज

जर सात शिक्के आणि कर्णे सैतान आणि त्याच्या दूतांमुळे आले असतील, तर शेवटच्या पीडा त्यापेक्षा वेगळ्या असतील अशी आपण अपेक्षा करावी काय? चला, या पीडांकडे पाहू आणि त्यातून काही अंतर्दृष्टी मिळते का ते पाहूया. प्रकटीकरण पुस्तकाच्या बहुतांश भागात कर्मणी प्रयोग (सक्रिय वाणी ऐवजी निष्क्रिय वाणी) वापरली गेली आहे, त्यामुळे नेमके कोण कारणीभूत आहे हे आपल्याला विचार करावे लागते. उदाहरणार्थ, पहिल्या पीडेमध्ये आपण पाहतो की दुष्ट लोकांना “भयंकर आणि घातक फोड” झाले (प्रकटीकरण १६:२). हे वचन कर्मणी प्रयोगात आहे (उदा. “जिमीला दगड लागला”), त्यामुळे हे फोड कोणी आणले याचा आपण अंदाज बांधतो. परंतु हे ईयोबाच्या दुःखांची आठवण करून देते, जिथे आपल्याला कर्तरी प्रयोगाचे उदाहरण आढळते:

“सैतानाने ईयोबाला भयंकर फोडांनी त्रस्त केले.” ईयोब २:७. “त्रस्त केले” हे क्रियापद आपल्याला सक्रिय कारणकर्त्याकडे निर्देश करते म्हणजे: सैतान. मग ही पहिली पीडा मानवजातीवरील सैतानी प्रभावांचा परिणाम असू शकते काय? जे पशूची उपासना करतात() त्यांना तसे वाटत नाही ते मानतात की त्यांच्या दुःखाचा स्रोत देव आहे; म्हणून त्यांनी “स्वर्गातील देवाची निंदा केली”^{२९} जणू देवच त्यांना “त्यांच्या वेदना आणि फोडांनी” त्रस्त करित आहे. प्रकटीकरण १६:११. दुसऱ्या कर्ण्यात आपण पाहिले की देवाने अंशतः आपला संरक्षणाचा हात मागे घेतल्यावर समुद्राचा एक तृतीयांश भाग रक्तामध्ये बदलला; परंतु दुसऱ्या पीडेमध्ये आपण पाहतो की जेव्हा देव विनाशकारी शक्तींवरील सर्व नियंत्रण पूर्णपणे काढून घेतो तेव्हा काय घडते संपूर्ण समुद्र आणि त्यातील सर्व काही मरून जाते (प्रकटीकरण १६:३). पाणी “रक्तामध्ये” बदलणे ही काही पूर्णपणे अनोखी गोष्ट नाही ते शैवाळाच्या वाढीमुळे असो, विषारी रसायने आणि रंग

^{२९} या अंतिम काळातील पशूशक्तीची ओळख जाणून घेण्यासाठी, संपूर्ण पुस्तक (निषिद्ध फळ) वाचा! हा विषय अध्याय ४ आणि ५ मध्ये समाविष्ट आहे.

पाण्यात टाकल्यामुळे असो किंवा इतर कोणत्याही कारणामुळे असो. परंतु येथे विशेष गोष्ट म्हणजे जवळजवळ सर्व पाणी रक्तासारखे दिसू लागते.

आज पाण्याचे रक्तासारखे होणे हे बहुधा स्वार्थी मानवाने पृथ्वी भ्रष्ट केल्यामुळे घडते त्या स्वार्थाच्या अधिपतीच्या प्रभावाखाली. असा काळ येऊ शकतो काय की देव मानवजातीला स्वतःच्या जीवनाच्या प्रमुख स्रोतांपैकी एक नष्ट करू देईल? पर्यावरणाविषयी जागरूक असलेल्या वाचकाला हे अतिशयोक्ती वाटणार नाही, कारण २०१६ मधील एका अभ्यासात बोरिस वर्म आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी असा निष्कर्ष काढला की “समुद्रातील जैवविविधतेची चालू असलेली झपाट्याने होणारी घट [अतिमासेमारीमुळे] गंभीर चिंतेचा विषय आहे, कारण यामुळे २१व्या शतकाच्या मध्यापर्यंत सध्या मासेमारी केली जाणारी सर्व प्रजाती जागतिक स्तरावर नष्ट होण्याची शक्यता व्यक्त होते.”³⁰ पॉलिएन नमूद करतात:

“जगामध्ये मोठ्या प्रमाणावर मृत्यू आणि विनाश कार्यरत आहेत. यामुळे मला असे वाटते की या पीडा थेट देवाचे कार्य नाहीत. त्या सैतानाच्या शासनपद्धतीचे परिणाम आहेत. तो त्या चोरासारखा आहे जो ‘चोरी करण्यासाठी, मारण्यासाठी आणि नाश करण्यासाठी’ येतो. त्याऐवजी देव हा विपुल जीवनाचा स्रोत आहे (योहान १०:१०). ज्या प्रमाणात ही एक पर्यावरणीय आपत्ती आहे, त्या प्रमाणात

³⁰ बोरिस वर्म, एडवर्ड बी. बार्बियर, निकोला ब्यूमॉंट, इत्यादी. “जैवविविधतेच्या न्हासाचा सागरी परिसंस्थेच्या सेवांवर होणारा परिणाम,” सायन्स, खंड ३१४, अंक ५८०० (नोव्हेंबर २०१६), पृष्ठ ७९०, <https://tinyurl.com/59r5cwfp>. वर्म यांनी असेही निरीक्षण नोंदवले की “गेल्या ५०-१०० वर्षांत शोषणामुळे जगभरातील मोठ्या शिकारी माशांचे समुदाय किमान ९०% ने कमी झाले आहेत.” रॅन्सम ए. मायर्स आणि बोरिस वर्म, “मोठ्या शिकारी माशांचे नामशेष होणे, टिकून राहणे किंवा पुनरुज्जीवन,” फिलासॉफिकल ट्रान्झॅक्शन्स ऑफ द रॉयल सोसायटी बी, खंड ३६०, अंक १४५३ (जानेवारी २००५), पृष्ठ. १३-२०, <https://tinyurl.com/6yy2aj4d>. अतिमासेमारी व्यतिरिक्त, शास्त्रज्ञांचे म्हणणे आहे की, “सतत उच्च उत्सर्जनामुळे, २१०० पर्यंत, बहुतेक प्रजातींना (८७%) हवामानाच्या प्रतिकूल परिणामांचा उच्च धोका संभवतो...” डॅनियल जी. बॉईस, डेरेक पी. टिटेंसर, क्रिस्टिना गरिला, इत्यादी. “समुद्री जीवांसाठी हवामान धोका निर्देशांक,” नेचर क्लायमेट चेंज, खंड १२ (जून २०२२), पृ. ८५४-८६२, <https://tinyurl.com/2yc9m47z>. जरी मला जागतिक तापमानवाढीचे बोरकावे अर्जून समजले नसले तरी, मला हे नक्कीच दिसते की मानव आपल्या पर्यावरणावर प्रचंड नकारात्मक परिणाम करत आहे आणि ते वेगाने नष्ट करत आहे. अतिमासेमारी, ग्रेट पॅसिफिक गारबेज पॅच, मोठ्या प्रमाणावर प्रवाळ विरंजन, तेल गळती, ध्वनी प्रदूषण, पीएफएस (कायमस्वरूपी रसायने), आणि जैवविविधतेतील धक्कादायक घट हे या वस्तुस्थितीचे पुरेसे पुरावे आहेत.

प्रकटीकरणाचा लेखक आपल्याला समजावू इच्छितो की पर्यावरणाच्या ज्हासामागे दुष्टात्म्यांची चिथावणी आहे. सैतानाचे राज्य असताना गोष्टी अशाच प्रकारे अधोगतीकडे जातात.”³¹

तिसरी पीडा “नद्या आणि झऱ्यांवर” ओतली जाते, “आणि ते रक्त झाले.” प्रकटीकरण १६:४. या पीडेचे स्थान तिसऱ्या कर्ण्याच्या स्थानाशी अगदी जुळते, जे “नद्यांवर आणि पाण्याच्या झऱ्यांवर” पडले होते. प्रकटीकरण ८:१०. या पीडेच्या विपरीत, कर्णे आपल्याला सांगते की जेव्हा स्वर्गातून पडलेला तारा (सैतान) “नद्यांच्या एक तृतीयांश भागावर आणि पाण्याच्या झऱ्यांवर पडला,” तेव्हा त्या नद्या आणि झरे दूषित झाले. तिसऱ्या पीडेचा उद्देश असा आहे काय की देव सैतानापेक्षा मोठा विनाशक आहे हे दाखविणे कारण सैतानाने फक्त एक तृतीयांश पाणी नष्ट केले, तर देवाने सर्व पाणी नष्ट केले? किंवा तिसरी पीडा ही देवाने सैतानाला संपूर्ण नियंत्रण चालवू देण्याचा परिणाम आहे, जेणेकरून सैतानाचे विनाशकारी स्वरूप आणि त्याचे राज्य अधिक स्पष्टपणे उघड व्हावे?³²

देवाच्या क्रोधाची वाटी चौथ्या पीडेमध्ये ओतली गेल्यावर लोक अग्नी आणि उष्णतेने होरपळून निघतात (प्रकटीकरण १६:८-९). या पीडेचे नेमके कारण स्पष्टपणे सांगितलेले नाही, परंतु याची भाषा अणुयुद्ध किंवा जागतिक

³¹ जॉन पॉलिन, प्रकटीकरण अध्याय १६ वरील भाष्य, पृ. ४-५,

<https://tinyurl.com/PaulienRev16>.

³² या महामारीनंतर आपण “सर्व पाण्यावर अधिकार असलेल्या देवदूताचा” आवाज ऐकतो. प्रकटीकरण १६:५. हे मनोरंजक आहे कारण अपोकलिफल ‘एनोकच्या पुस्तका’तही, जलप्रलयाच्या संदर्भात, “पाण्याच्या शक्तींवर अधिकार असलेल्या” देवदूतांचे वर्णन आहे. ‘हनोखाच्या पुस्तकानुसार, जलप्रलय आला कारण देवाने या देवदूतांना आज्ञा दिली की, “पृथ्वीवर राहणाऱ्या सर्वांवर न्यायनिवाडा व विनाश आणण्यासाठी पृथ्वीच्या खाली असलेल्या पाण्याच्या सर्व शक्तींना मोकळे सोडा.” एनोक ६६:१. हे जलप्रलयाच्या शास्त्रवचनातील वर्णनाशी सुसंगत आहे, ज्यात म्हटले आहे की मनुष्याने आपल्या पापी जीवनशैलीने पृथ्वीला आधीच भ्रष्ट केले होते (उत्पत्ति ६:११-१३; यशया २४:३-६), आणि सर्व काही एकत्र ठेवणारी एकमेव गोष्ट म्हणजे ख्रिस्ताचा आत्मा होता (उत्पत्ति ६:३; कलस्सैकर १:१७). जेव्हा ह्यांनी देवाला “आमच्यापासून दूर हो,” असे सांगितले, तेव्हा “सर्वशक्तिमान देव त्यांच्यासाठी काय करू शकतो” (ईयोब २२:१५-१७) त्यांना त्यांच्या नशिबावर सोडून देण्याशिवाय (यशया ५४:७-९) आणि संकट रोखणाऱ्या देवदूतांना (प्रकटीकरण ७:१) त्यांना एकट्या सोडण्याची आज्ञा देण्याशिवाय (होशेय ४:१७)? काही पीडा अशाच प्रकारे कार्य करू शकतील का? जलप्रलयाबद्दल अधिक माहितीसाठी, कृपया एड्रियन एबेन्स यांचे ‘अगापे: अ रेव्हलेशन ऑफ द फादर्स कॅरक्टर ऑफ लव्ह’ (फादर ऑफ लव्ह, २०१७), अध्याय १३, <https://tinyurl.com/AgapeBook>; आणि ग्रेग बॉइड यांचे ‘क्रुसिफिक्शन ऑफ द वॉरियर गॉड’, खंड २, पृष्ठ ११२१-११४२ पाहा.

तापमानवाद यांची आठवण करून देते. जर मनुष्याच्या पापी आणि लोभी कृती प्रत्यक्षात पृथ्वीचा नाश करीत असतील, तर प्रकटीकरणात असे म्हटले आहे की देव “पृथ्वीचा नाश करणाऱ्यांचा नाश करील” (प्रकटीकरण ११:१८), हे योग्यच वाटते. देवाला अनेकदा तो ज्या गोष्टींना परवानगी देतो त्या गोष्टी करणारा म्हणून वर्णन केले जाते; म्हणून पृथ्वीचा नाश करण्यासाठी देवाला फक्त आपल्याला स्वतःच स्वतःचा नाश करू देणे पुरेसे आहे. तरीसुद्धा, आपण पाहतो की या पीडेने प्रभावित झालेले लोक पुन्हा “देवाच्या नावाची निंदा करीत होते”³³ (प्रकटीकरण १६:९), कारण ते आपल्या विनाशाचे कारण सैतानाच्या प्रभावाखालील स्वतःच्या कृतींऐवजी देवाला मानत होते. आज अनेक लोकांप्रमाणेच, या पीडांचा अनुभव घेणारे लोक “स्वतःच्या मूर्ख कृत्यांनी स्वतःचे नुकसान करतात आणि मग परमेश्वरालाच दोष देतात.” नीतिसूत्रे १९:३.

ही पीडा अनुभवल्यानंतर त्यांनी “देवाला गौरव देण्यासाठी पश्चात्ताप केला नाही,” म्हणजेच “देवाविषयी चांगले बोलले नाही.”³⁴ जर त्यांचा असा विश्वास असेल की देव त्याला नाकारणाऱ्यांवर अग्नी पाठवून प्रहार करतो, तर त्यांनी देवाविषयी चांगले बोलले नाही यात आश्चर्य काय? एकदा येशूच्या शिष्यांनी त्यांना विचारले की, जे लोक त्यांना नाकारतात त्यांच्यावर “आकाशातून अग्नी उतरवून त्यांचा नाश करावा काय?” पण त्यांनी वळून त्यांना ताडले आणि म्हटले: “तुम्ही कोणत्या आत्म्याचे आहात हे तुम्हाला माहीत नाही. कारण मनुष्याचा पुत्र लोकांचे जीव नष्ट करण्यासाठी नव्हे तर त्यांचे तारण करण्यासाठी आला आहे.” लूक ९:५४-५६. मला आश्चर्य वाटते, जर या पीडेमध्ये अग्नीने होरपळलेल्या लोकांना ही कथा माहीत असती, तर त्यांची प्रतिक्रिया वेगळी असती काय?

पाचवी पीडा “पशूच्या सिंहासनावर” ओतली जाते; “आणि त्याचे राज्य अंधकारमय झाले...” प्रकटीकरण १६:१०. हा अंधकार “प्रकाशाच्या पित्याकडून” आला आहे काय? (याकोब १:१७), ज्यांच्यामध्ये “मुळीच अंधकार नाही” (१

³³ टॉनस्टॅड, रेव्हलेशन, पृ. २२८

³⁴ टॉनस्टॅड, रेव्हलेशन, पृ. २२८

योहान १:५)? की तो अंधकाराच्या अधिपतीचा (योहान १४:३०; इफिसकर ६:१२) आणि त्याच्या दूतांचा परिणाम आहे? प्रकटीकरण १७:८ मध्ये आपण पाहतो की पशू “अथांग खड्ड्यातून” वर येतो. हा अथांग खड्डा म्हणजेच “पशूचे सिंहासन” असू शकते काय? हे महत्वाचे ठरेल, कारण पाचव्या कर्ण्यामध्ये पडलेला दूत विध्वंसक अथांग खड्डा उघडतो आणि त्यातून धूर बाहेर येतो जो अंधकार निर्माण करतो (प्रकटीकरण ९:१-२). या परिस्थितीत अथांग खड्डा म्हणजे पशूचे सिंहासन अंधकाराचा स्रोत ठरतो! म्हणून जेव्हा पाचव्या पीडेमध्ये पोपशाहीवर अंधकार ओतला जातो, तेव्हा त्या अंधकाराचा स्रोत तिचे स्वतःचे सिंहासनच असते! जर आपण आतापर्यंत पाहिलेला पुरावा आपल्याला पीडांमधील सैतानी कार्याविषयी खात्री देत नसेल, तर सहावी पीडा या वास्तवाविषयी शंका घेण्यास फारशी जागा ठेवत नाही:

प्रकटीकरण १६:१२-१६ “सहाव्या देवदूताने आपली वाटी महान युफ्रेटीस नदीवर ओतली, आणि पूर्वेकडून येणाऱ्या राजांसाठी मार्ग तयार व्हावा म्हणून तिचे पाणी आटून गेले. मग मी अजगराच्या तोंडातून, पशूच्या तोंडातून आणि खोट्या संदेष्ट्याच्या तोंडातून बेडकांसारखे तीन अशुद्ध आत्मे बाहेर येताना पाहिले; कारण ते चिन्हे करणारे दुष्टात्मे [सक्रिय कर्ता] आहेत, जे सर्व जगातील राजांकडे जातात, जेणेकरून सर्वशक्तिमान देवाच्या महान दिवसाच्या युद्धासाठी त्यांना एकत्र जमवावे [सक्रिय क्रियापद]. (‘पाहा, मी चोरासारखा येत आहे! जो जागृत राहतो आणि आपली वस्त्रे जपून ठेवतो तो धन्य, म्हणजे तो नग्न चालणार नाही आणि त्याची लज्जा उघडी पडणार नाही!’) आणि त्यांनी त्यांना त्या ठिकाणी एकत्र केले ज्याला इब्री भाषेत हर-मगिदोन म्हणतात.”

या उताऱ्यामध्ये आपण पाहतो की “त्यांनी [सक्रिय कर्ता] त्यांना एकत्र केले [सक्रिय क्रियापद]” यामुळे सहाव्या पीडेचा सक्रिय कारणकर्ता स्पष्टपणे ओळखला जातो. “ते” म्हणजे स्पष्टपणे “दुष्ट आत्मे,” आणि ज्यांना त्यांनी एकत्र केले ते म्हणजे “संपूर्ण जगातील राजे.” अशा प्रकारे, आपण शिक्के, कर्णे आणि पीडा यांमध्ये सतत पाहतो की जगाच्या दुःखांचे कारण दुष्टात्म्यांचा

घटक आहे, देव नव्हे.

जसे आरंभी झाले तसेच शेवटीही होईल. ज्या प्रकारे पहिल्या पीडा उलगडल्या, त्याच प्रकारे शेवटच्या पीडा ओतल्या जातील. जेव्हा सर्व लोक ख्रिस्ताला स्वीकारायचे की नाकारायचे हा निर्णय घेतील, तेव्हा तो आपल्या “कोपामध्ये” दुष्टांच्या रक्षणकर्त्या दूतांना आज्ञा देईल: “त्यांना तसेच सोडून द्या,” कारण “ते त्यांच्या मूर्तीशी जखडले गेले आहेत.” होशेय ४:१७. एकदा देवाचे संरक्षण काढून घेतले गेले की, विध्वंसकाला मानवकुलावर पूर्ण अधिकार मिळेल, आणि “असा संकटाचा काळ येईल की राष्ट्र अस्तित्वात आल्यापासून तसा कधीच आला नव्हता.” परंतु देवाचे लोक “सुटतील ज्याचे नाव पुस्तकात लिहिलेले आढळेल तो प्रत्येकजण वाचेल.” दानिएल १२:१.

लेखकाकडून टीप

तुम्ही माझ्या 'निषिद्ध फळ: जेव्हा देवाची आज्ञा पाळणे अवैध ठरते' (निषिद्ध फळ: जेव्हा देवाची आज्ञा पाळणे बेकायदेशीर ठरते) या पुस्तकाचा एक रूपांतरित उतारा वाचत आहात. जर तुम्हाला इथला भाग आवडला असेल, तर तुम्हाला संपूर्ण पुस्तक नक्कीच आवडेल! यामध्ये आपण खालील विषयांवर नजर टाकू:

- सातव्या पीडेदरम्यान काय घडते?
- आर्मागॅडॉनच्या लढाईत काय घडेल?
- सात डोक्यांच्या श्वापदाची ओळख आणि त्याचे अंतिम भवितव्य.
- दुष्टता आणि दुःखाचा उगम.
- एदेन बागेतील दोन झाडे देवाची मुद्रा आणि श्वापदाची खूण यांच्याशी कशी संबंधित आहेत आणि अंतिम संघर्षात त्यांचे काय महत्त्व असेल.
- अग्नीद्वारे दुष्टांच्या नाशाविषयीचे वचन आणि येशूचे अहिंसक चारित्र्य यांच्यातील ताळमेळ.
- आणि बरेच काही!

Maranathamedia.in

मोठा विनाशक कोण, येशू की सैतान?

काही लोकांचा विश्वास आहे की सैतान हा विनाशक आहे, परंतु अनेक ख्रिस्ती लोकांचा असा विश्वास आहे की शेवटी देवच अंतिम विनाशक ठरेल, जेव्हा तो शेवटच्या पीडा ओतेल आणि आपले सर्वशक्तिमान सामर्थ्य प्रकट करील.

ही पुस्तिका प्रतिशोधावर केंद्रित असलेल्या त्या पारंपरिक समजुतीला आव्हान देते. आपण मिसरच्या पीडांपासून ते प्रकटीकरणातील पीडांपर्यंतचा अभ्यास करत असताना, आपण अनेक गोष्टी शिकू, जसे की:

- * मिसरच्या पीडा कदाचित मनुष्याच्या पापांमुळे सुरु झालेल्या पर्यावरणीय पतनाचे वर्णन करीत असतील
- * देव जे फक्त होऊ देतो, त्याचे सक्रियपणे कारणीभूत म्हणून त्याचे वर्णन कसे केले जाऊ शकते
- * प्रकटीकरण येशूला मिसरमध्ये वधस्तंभावर खिळलेला म्हणून का वर्णन करते (प्रकटीकरण 11:8)
- * प्रकटीकरणातील 7 शिक्के, 7 रणशिंभे आणि 7 पीडा यांतील आश्चर्यकारक साम्य, जे सर्व दुःखाचे खरे मूळ उघड करतात

तुम्ही संशयवादी असाल किंवा विश्वासणारे, बायबलमधील न्यायनिवाड्यांतील कारण आणि परिणाम यांचा हा अभ्यास तुम्हाला दैवी हस्तक्षेप, मानवी जबाबदारी आणि चांगले व वाईट यांच्यातील वैश्विक संघर्ष यांविषयी पुन्हा विचार करण्यास प्रवृत्त करेल. असा देव शोधा जो इशारा देतो, संरक्षण करतो आणि दुःख व्यक्त करतो - आपल्या मुलांचा सक्रियपणे विनाश करणारा नव्हे.